

Poletne akcije:

BILO JE LEPO

Izlet:

PAKLENICA

Ne prezrite:

KORISTNE

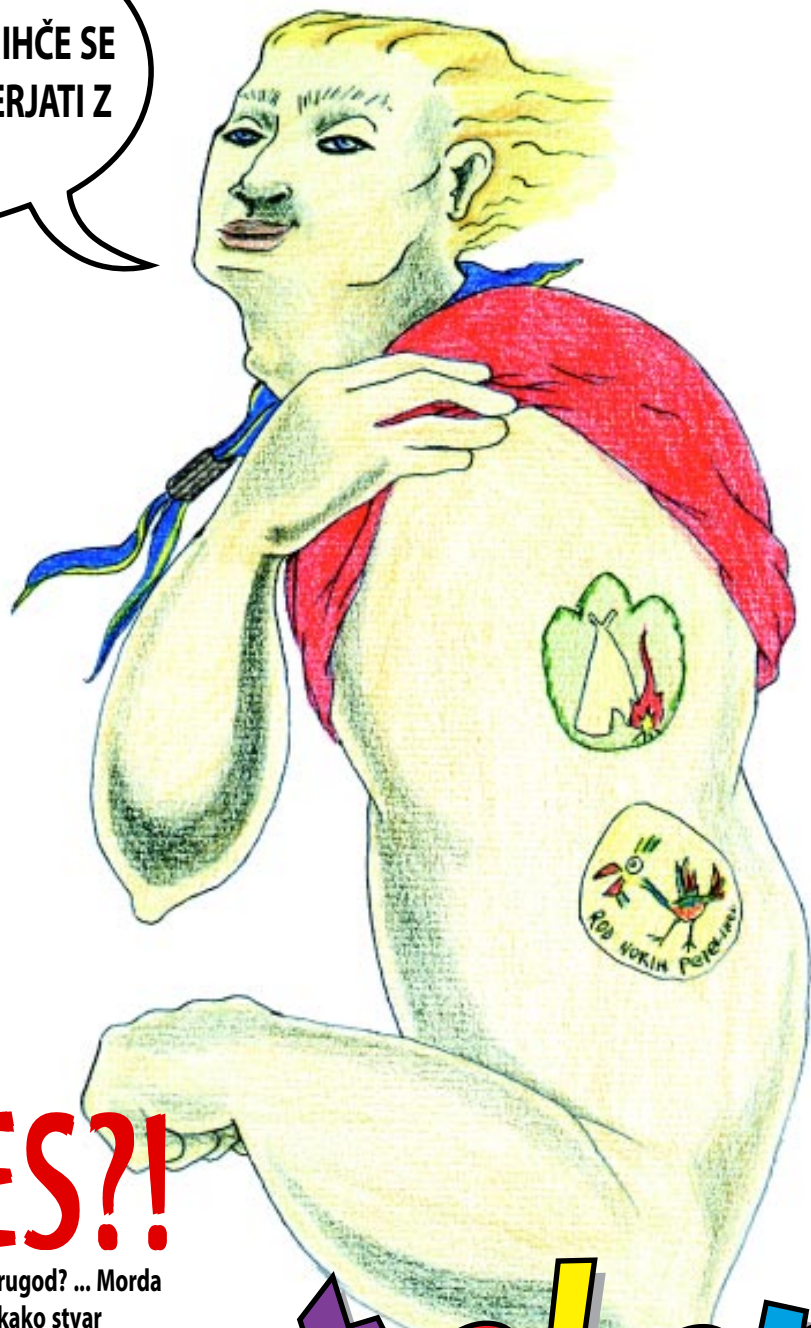
INFORMACIJE

tabor

taborniška revija
xxxxiii 1998 30051T

9

NAŠ ROD
JE NAJBOLJŠI! NIHČE SE
NE MORE PRIMERJATI Z
NAMI!

besedilo: Marus; ilustracija: Mitanka

A RES?!

Pa veš, kaj se dogaja drugod? ... Morda drugi taborniki delajo kako stvar drugače ali celo bolje ... Jim je sploh znano, kaj počnete vi? Morda bi jim prav prišlo vaše znanje in izkušnje!

tabor

taborniška revija

Parmova 33, LJ; tel.: 061/300-0820

VSEBINA

Str. 5: Inštruktorji ali tatovi?

Temno plat letošnjega inštruktorskega tečaja, ki je bil spet oh in sploh "the best", so predstavljali bagdadski, pardon, bohinjski tatiči. Miha ni bil nič kaj vesel, ko je ugotovil, da je njegov fotoaparatzamenjal lastnika. Ne bomo izgubljali besed, da tudi "trotlziher" nekaj stane, še skoraj bolj pa so mu bile pri srcu fotografije. Ker ni računal na izgubo fotoaparata, fotografskega spomina pa tudi nima, mu podobe z morja, pa tudi s tečaja v Bohinju že malce bledijo. Tatovi, da bi se vam posušile roke!

Str. 13-15: Sklepni piknik Grosupeljskih bub

Ob koncu taborniškega leta grosupeljskega Rodu Louisa Adamiča so se vsi skupaj malo pozabavali ob dobri hrani in pijači, predvsem pa v dobri družbi. Z družino medvedkov in čebelic - Grosupeljske bube - so se tako poslovili od uspehov polnega taborniškega leta s piknikom, kjer so tudi slavnostno podelili opravljene veščine in znanja.

Str. 27: Poročilo z državnega mnogobojja za MMČ

Mnogoboj so organizirali člani Rodu snežniških ruševcev iz Ilirske Bistrice, udeležilo pa se ga je 55 ekip, od tega 4 ekipe murnov. Aleša Arka je motila predvsem nezadovoljiva udeležba s strani posameznih območij, sicer pa so se Bistričani spet izkazali in brez napak izpeljali tekmovanje na državni ravni.

Str. 36-37: Hvala za pozdrave!

Kartic s pozdravi in sporočili se je pa kar nekaj nabralo. Kje vse ste bili! Taborili ste po domačih logih, nekaj pa vas je odšlo v daljni svet - tja do Amerike, Španije, ... Ste pa nekateri "za hece". Kartice so na drobno popisane z imeni Nina, Boštjan, Andrej, Maja in še in še ... , nič pa, kdo ste, iz katerega rodu in kam so vas odnesle peruti. Še iz nejasnega poštnega žiga se ne da razbrati, od kod so kartice pripotovale do Parmove.

V NASLEDNJI ŠTEVILKI
ŠOKANTNI KONEC STRIPA
OTROKOLJUBCI

UVODNIK

OPRAVIČILO ZSKSS

V zadnjem -asu je bilo pisanje revije Tabor zelo problemati-en del odnosov med slovenskima skavtskima organizacijama. V dolo-enih prispevkih naj bi namre- Tabor `alil ZSKSS ter njene -lane.

Da ne bi odpirali starih ran ali pod`igali kakega dopisovanja na mnenjskih straneh na-`e revije, se bomo vzdr`ali ocenjevanja, v katerih primerih so bile kritike na mestu in v katerih ne. Dejstvo je, da so se katoli`ki skavti in skavtinje -utili prizadete. Zato se jim na tem mestu opravi-ujemo in obljubljam, da se bomo vnaprej vzdr`ali pisanja, ki bi lahko u`alilo koga iz ZSKSS.

€e doslej naj bi bil Tabor strpna in odprta revija, privla-na tako za tabornike kot za katoli`ke skavte. To usmeritev so nakazovali dokaj pogosti prispevki o ZSKSS - mnoge med njimi so napisali tudi njeni -lani. Na `alost pa so spet druga besedila, predvsem tista bolj ali manj humorne narave, imela ravno nasproten u-i-nek.

Potrudili se bomo, da bo tekstov prve vrste v Taboru enako veliko ali ve-, tistih drugih pa veliko manj ali raje ni-. ^e nam to kdaj ne bo uspelo, prosimo bralce na`e revije, naj se s pripombami takoj in neposredno obrnejo na uredni`stvo Tabora.

Uredništvo Tabora

Zadnji rok za oddajo besedil
in fotografij za oktobrski
Tabor je 20. september 1998.

Glavni urednik: Mateja Šušteršič Dimić
Odgovorni urednik: Igor Drakulič
Namestnik odgovornega urednika: Miha Logar-Malus
Predsednik izdajateljskega sveta: Jože Petrovič

Uredništvo: Jaka Bevk-Šeki (ilustracije), Igor Bizjak-Bizi, Rafael Kalan, Tine Koloini, Primož Kolman, Branka Lešnjak, Marta Lešnjak, Frane Merela, Barbara Papež, Franci Pavšer ml., Tadej Pugej - Puggy, Marko Svetličič-Medo (fotografija) in Barbara Železnik-Bizjak (oblikovanje).
Ustanovitelj, izdajatelj in lastnik Zveza tabornikov Slovenije. TABOR sofinancirata Ministrstvo za kulturo in Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije.

NASLOV UREDNIŠTVA:

Revija Tabor, 1116 Ljubljana, Parmova 33. Telefon 061/300-0820, fax 061/313-180, E-Mail:

ZTS@Guest.arnes.si. Cena posameznega izvoda je 390 SIT, letna naročnina je 3300 SIT, za tujino pa 100 DEM.

Tekoči račun: 50101-678-47184.

Rokopisov in fotografij ne vračamo.

Upoštevamo samo pisne odpovedi do 31. januarja za tekoče leto.

TABOR po mnenju Ministrstva za kulturo RS štev.

415-306/92 sodi med proizvode, za katere se plačuje 5% davek od prometa proizvodov.

Grafična priprava: Tridesign, Ljubljana

Tisk: Tiskarna SKUŠEK, Ljubljana

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana

Naslovnica: Tine Koloini

Mnenje

Spoštovani!

Od petega leta sem -lan PZS, vendar zadnje -ase ugotavljam, da je tam samo nekaj posameznikov, ki radi slu`ijo! 33.000 tolarjev za en teden kampiranja v Bavčici, v vzgojno-izobra`evalnem centru zveze, kjer so v 15 letih zamenjali le {otore! Plezanja pa se {e vedno u-ijo z vravno tehniko in le {efi imajo plezalne pasove!

Ne vem sicer, v kolik{ni meri ste skomercializirani pri tabornikih, vem pa, da 30 jurjev za en teden kampiranja ravno ne ra-unate! Saj `e planinska dru{tva ne ra-unajo ve- kot 20.000 tolarjev! Mislim, da je taborni{ka organizacija v vzponu zaradi ve-jega so`itja z naravo ter na-ela amaterizma, ne pa da vsak, ki je {ef na taboru, za to kasira! Obe organizaciji sta neprofitni, ampak imam ob-utek, da vsak, ki je pri PZS gorski vodnik slu`i denar. Saj od tega `i- vijo, mar ne! Medtem, ko sta pri vas, tabornikih, tovaritvo in amaterizem in ko bom postal va{-lan, res ne bom -util potrebe, da bi to znanje komu zara-unaval!

Prosim vas, da mi brezpla-no po{lжете -lanske informacije in naslov najbli`jega rodu, ki ustreza moji starosti, se pravi 32 letom. Nadalje pri-akujem od vas informacije o taborni{ki orientaciji! Rad bi se -im hitreje v-lanil v najbli`ji rod (ki ustreza mojim na-elom -ni- odvisnosti ter ne-potrebnege `uranja), prosim pa vas tudi za informacije o taborih. Upam, da od vas ne zahtevam preve-? Prosim za -imprej{nji odgovor in se `e vnaprej zahvaljujem.

Tomaz Švagelj, Štanjel 6 a

INŠTRUKTORJI ALI TATOVI?

V -asu od 9. do 16. avgusta sem se kot mentor udele`il in{truktorske {ole v Bohinju. Le tisti, ki so `e bili na te-aju, vedo, kaj ta te-aj -loveku lahko pome- ni. Zdi se mi, da je bil leto{nji te-aj prav nekaj posebnega. In le tisti, ki so bili na te-aju, vedo, kak{no je razpolo`enje ob koncu te-aja in vnesplo{nem poslavlja- nju. Vsemu temu navadno podle`em tudi sam. Vendar pa mi je to leto vse skupaj nekoliko pokvaril neki maloume- ne`. Ker sem bil na te-aju eden izmed "modrih rutk", sem spal v hi{i, kjer sem imel tudi svoje osebne stvari. Nekaj od tega je bilo tudi v pisarni -isto ob vhodu. Kakorkoli `e, zadnji dan mi je nekdo ukradel fotoapar, nekomu drugemu pa PETZL. Govori pa se, da je izginilo {e nekaj stvari.

^e je tistemu, ki mi je ukradel vsega kak{nih 150 DEM vreden fotoapar (nemalo te`av sem imel, ko sem svoji mami pojasnjeval, kako mi lahko pri tabornikih nekdo kaj ukrade: aparat je

bil namre- njen), toliko do njega, bi ga vendarle prosil, da mi vrne film (po{lje naj ga na zvezo), ki je bil v njem. Posli- kane sem imel namre- trenutke z mor- ja in in{trukta`e. In zopet, le tisti, ki je kdaj bil na in{trukta`i, lahko ve, kaj mu pomenijo zabele`eni trenutki.

Naj na koncu napi{em {e nekaj. ^i- sto vseeno je, ali je bil ta maloume` eden tistih, ki so te-aj kon-ali, ali je pri-

{el na podelitev WB ali pa je pri{el na nov termin in{trukta`e. Tak -lovek si ne zaslu`i biti in{truktor, ne zaslu`i pa si niti biti tabornik.

Kljub vsemu pa pozdravljam vse KOBILICE, @ELVE (posebej Majo), KANAR^KE in pa seveda moje JAST- REBE.

Miha

BORČIJU

Manjka{ nam. Koliko taborni{kih kosil ne bo skuhanih, koliko kontrol- nih to-k ne bo najdenih, koliko {oto- rov ne bo postavljenih, ko- liko gora bo ostalo neosvo- jenih? Ker te ni - in tvojeja veselega smeha ni, nalez- ljive dobre volje, hitrega navdu{enja in ne krohota. Pa dolgih zgodb.

Velikokrat smo se s ta- borni{ko raziskovalno `ilico spu{-ali v pustolov{-ine. O-itno pa smo kljub tveganju {e vedno poznali meje svo- jih sposobnosti. A vsako pot, `al, pre-

kri`a cesta. Tam pa mnogi ne pozna- jo meje varnosti.

Nikjer nisi imel obstanka. Tako je bilo tudi s taborniki: v-a- sih si bil najbolj zagnan in `are-, nato pa te nekaj -a- sa ni bilo zraven. A kdor ima taborni{tvo v du{i, se v to dru{-ino vrne, kot da se vmes ne bi videli le en dan. Tudi ti si se vedno vra-al. Boris - `al - zdaj nikoli ve-

Boris Lieber, -lan Ra{i{kega rodu, je umrl 27. 6. 1998 v prometni nesre-i.

Posijite na ZTS - Tabor, Parmova 33, 1000 Ljubljana

NEPREKLICNO NAROČAM REVIJO TABOR

IME IN PRIIMEK: .....

ROD: .....

ULICA: .....

POŠTNA ŠTEVILKA IN KRAJ: .....

NAROČNIKOM PRIZNAMO 20% POPUSTA

MOKRO, BLATNO, ČISTO OBIČAJNO

NA OBISKU VZDOLŽ REKE KOLPE

Kolpa je tudi letos privabila številne tabornike (ke rodove, da ob njej organizirajo svoja tradicionalna priakovana taborjenja. Pa tudi bogovi tabornikom letos niso bili najbolj naklonjeni, saj je v začetku julija nad reko viselo kar nekaj urokov. Za začetek je pri obrednem delu strahovala občinska inšpekcija in neusmiljeno zahtevala spoštovanje svojih birokratskih uredb. Potem pa je tabornikom hrbet obrnilo (e vreme in te) ki, -rni

"Posoda bi se ob tako močnem deževju lahko pomila kar sama," so menili MČ-ji na taborjenju Rodu snežniških ruševcev.

Na Podstenah pri Žagi, le nekaj sto metrov višje od Kolpe, obilice padavin sploh ni bilo čutiti. Še stenečar, ki so ga taborniki Rodu Staneta Žagarja mlajšega pridno polnili, je ostal suh.

oblaki so nad Kolpo spustili svoj mokri tovor. Ta je hitro napnil strugo sicer mirne in spokojne Kolpe. V trenutku so ste kle "re{evalne" akcije tabornikov in njihovega premo`enja, seveda pa so se nekateri vseeno zjutraj zbudili v {otoru polnem vode.

Najhuje je poplavljanje doletelo tabornike Rodu svobodnega Kamnitnika iz [kofje Loke, saj so morali pred-asno skleniti tabor in poslati M^^-je domov. Ostale pa je narava dodobra opozorila, da je pri postavitvi tabora potrebno tudi nekaj taborni{ke modrosti (pa {e doma-ine je v-asih dobro povpra{ati za mnenje).

Na taborjenju Maistrovega rodu v {agi je bilo blato ravno pravi{ne za blatni scoutball.

Bi{kovce je v Mirtovi{ih kar po{teno pralo. Da jim postavitev tabora v primeru katastrofe ne bi u{la iz glave, so izdelali pravo maketo.

Pugy

NA KRAJU ZLO{INA ali IVEK JE PRAZNOVAL PRVO OBLETNICO

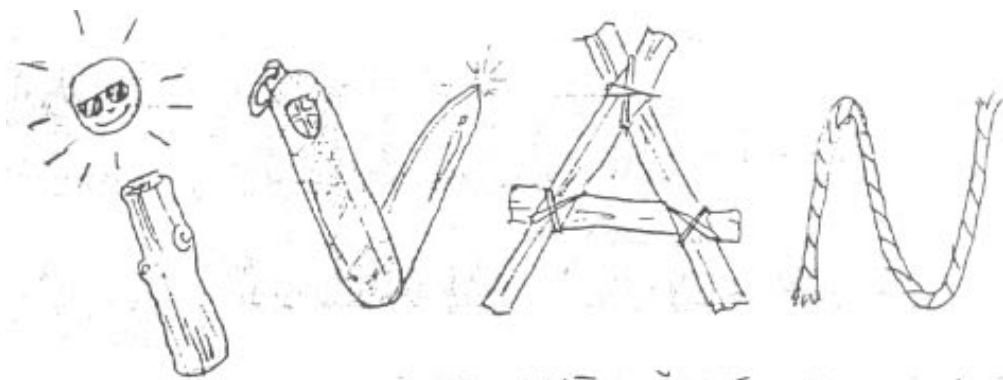
Med kuhinjske lonce se je v -asu in{truktorskih te-ajev prikradel na{ Ivek (za neuke tabornike naj povem, da je to biv{i kuhar v Gozdni [oli). "Tole je bila moja kuhinja," je z nostalgijo pripomnil, potem pa segel v roke novemu oskrbniku in {e dejal: "Ivek {e ni rekel zadnje besede!"

Tistim, ki se je letos poleti kolcalo po njegovi hrani, ga lahko obi{-ejo v njegovem lokalu nekje v bli`ini Maribora; Ivek je namre- postal pravi podjetnik.

Utrinek iz me{anice vaterpola, ragbija in ko{arke na taboru RSO pri Ilirski Bistrici. Dovoljeno je (skoraj) vse, vratar pa lahko zra-nico (ko{) le premika - druga-e ne sme braniti.

Foto: Malus

GLASILO

GOZDNE ŠOLE BOHINJ
1998, številka 1 in edina

CENA: 0 SIT

Gozdna šola je bila v času od 25. junija do 5. julija 1998 deležna posebne časti. Na uvodnem vodniškem tečaju smo se namreč zbrali Ivani in Ivanke iz cele Slovenije. Štiri vode Zarjavele puščice, Nore gobe, Pustolovce in Hlodke so vodili en Ivan (Gušter) in tri Ivanke (Mojca, Maja in Urša, kasneje je Majo zamenjal Pero).

Razen tega, da smo vodnike jezili z nenehnim zamujanjem, in dveh zvitih glečnjev, se ni zgodilo ničesar, se pa je zato toliko več zabavnega. Nekaj prijetnih večerov ob ognju ni bilo nič primerjavi s tistim na bivaku. Pa saj sami veste, da so bivaki tisto najbolj "cool", kar se ti lahko zgodi.

Letos smo tako jedli kobilice, juho, v katero so bile "zmetane" malodane vse možne rastlinice. Ko smo začeli peti 100 umazanih krošnikov (na melodijo en mali slonek se je pozibaval), pa smo ugotovili, da je imelo pomanjkanje kruha kljub vsemu določene posledice.

Na bivaku se je rodil tudi "Ivan se po cesti spreha" in po tem skorajda ni bilo dneva brez tega plesa: pri telovadbi, na izletu pri slapu Savica, ob slovesu, ... Na poti domov z

bivaka smo dobili (tiri nove M⁴-ke, ki so bili med seboj veliki prijatelji. Hoja z njimi v temi, prekanje hudournikov in njihovo nenehno glasno "pogovarjanje" mi je bilo v veliko zabavo. Če jih ne bi poznala bolje, bi rekla, da so bili to naši dobri vodniki.

Poleg bivaka smo imeli tudi dve orientaciji, ki so ju organizirali topografi. Lete smo si prav dobro zapomnili po ne tako nem jutranjem bujenju ("Topografi, vstajanje!" - kot da je potem vodnik tečaj lahko spal naprej?!).

Zadnjih nekaj noči je bilo za nekatere zelo kratkih. Ne le zaradi večerov ob jezeru, ampak tudi zaradi popravljanja testov in nalog ter pisanja -asopisa - se ve kakšen je bil naslov - IVAN. Le-tega smo "spravljali" skupaj v asih z malo večjimi, v asih z malo manjšimi mukami, a veselo s srcem.

UVODNI VODNIŠKI TEČAJ

UVODNI VODNIŠKI TEČAJ

Zadnji večer je osem Ivanov in dve Ivanki -astno zapriseglo in s tem postalo tudi uradno del velike taborniške družine. Naslednji dan je bil dan slovesa in s tem najbolj bole-dan. Da bi nam bilo la`je, se ne pozabimo udele`evati taborniških akcij in kdaj pa kdaj pogledati ogledalca. Le-ta nas bodo vedno spominjala drug na drugega in z njimi bomo v mislih vedno skupaj.

Urška Gliha

Foto: Sonček

P.S. Mojca, Ur{a, Gu{ter in Pero!
Tega nisem naredila zaradi vaše obljube.

Mi pa pišemo test

Tukaj pa veslamo

Taborjenje Rodu skalnih taborov

RST-jevcem se nam je letos uresnila želja, ki smo jo že nekaj časa pestovali: taboriti v turistično neonesnelenem kraju.

Gorenja Trebuša je ime, ki večinoma Slovencev ne pove kaj dosti. Stranska dolina reke Idrijce je verjetno zadnji pretres (razen naravnih) doživela med drugo svetovno vojno, ko so tam ustanovili IX. korpus. Do letos, ko so se vafeljanom "zgodili" taborniki, je doživela svoje posebno, od vseh odmaknjeno življenje. Bili smo atrakcija in že prve dni predhodnice so nas radovedno hodili gledat. Tako smo ostali v varni razdalji od dobičkalnih in "bojevitih" kmetov, ki smo jih vajeni v Bohinji in s Kolpe.

Ko pa nam je drugi dan taborjenja tabor dobesedno odplaknila voda, ki se je zlivala z bregov Vojske planote, nam je njihova nesebičnost zaprla sapo. Takoj so organizirali kombi, ki je zvozil prestrašene in prezeble M^h-ke v vaški zadružni dom. Nekaj otrok pa so domačini nastanili kar pri sebi doma.

No, ko se je vreme umirilo, smo začeli odkrivati pestrost te doline. Slapovi, grape, hudourniki, tolmunčki, vepleni izvir, hiša s rno kuhinjo in njenim prebivalcem, izlet na Poldanovec, ko smo komaj sledili pogumnemu lokalnemu vodiču, večeri z Martjanovim Petrom in zgodbicami iz partizanov, pa spontane veselice v vaški gostilni, ko je vsa vas peslala rimskim ...

Marsikatera zanimivost nam je ostala za drugo leto. Če komaj čakamo.

SOLZE OB SLOVESU

INŠTRUKTORSKI TEČAJI IZPOLNILI PRIČAKOVANJA

Če bi se stopil z množico turistov, ki je za svoj raj pod soncem izbrala Bohinj in okolico s svojimi naravnimi znamenitostmi in športno-rekreativno ponudbo, potem bi v bližini Naklove glave opazil "nerazumno" početje mladih rjavorutnikov. Ti so zjutraj na armafleksih nemo bolščali v globino jezera, drugič spet sredi največje pripeke sedeli v šotoru in poslušali predavanja in se zvečer ob ognju huronsko zabavali. V taborniškem izrazoslovju bi to poimenovali - sodelovali na inštruktorskem tečaju.

Letoŕnje inštruktorske te-a-je, ki jih je obiskalo 112 te-a-jnikov iz 44 taborniških rodov, je zaznamovalo kar nekaj posebnosti. Za prvo je poskrbela kar mati Narava, saj je jezero ogrela na takšno temperaturo, da se je bilo mo- v njem dobesedno namakati. Tako so te-a-jniki in vodstvo svoj prosti čas po kosilu ponavadi pre- iveli kar v vodi.

JaJo

Nekaj sprememb je do` ivala tudi Gozdna {ola, saj je poleg moderno opremljene (beri novo pohi{tvo) pisarne dobila tudi novega oskrbnika. Kakor oprema (beri ra-unalniki, diaproyektor in fotokopirni stroj) niso dohajali misli vodstva te-ajev, tako se je tudi oskrbnik po-asi privajal na "izredne razmere", ki v Bohinju zavladajo ob invaziji znanja `eljnih in{truktorjev.

Za spremembe pa so poskrbeli tudi te-ajniki sami, saj so se v temeljnem te-aju druge {ole dogovorili za hajk -isto posebne vrste. Menili so namre-, da je hajk zabavnega zna-aja in da je {koda, -e bi se vsak vod zabaval po svoje. In epilog: vsi skupaj so se dobili na Voglu, zabava ni ravno najbolje uspela, cilji hajka pa niso bili dose`eni. Seveda je bilo te-ajnikom na koncu `al, hajk pa bodo morali ponoviti in sicer pred udele`bo na nadaljevalnem te-aju.

Poleg vsega na{tetega pa je bilo v Gozdni {oli -utiti tudi rast kvalitete in{truktorske {ole. To je bilo opaziti predvsem pri veliki zavzetosti vodstev te-ajev (poenotena predavanja, nove aktualne teme, druga-en metodolo{ki pristop) na eni strani, kakor tudi mo-na volja te-ajnikov po spo{tovanju temeljnih na-el in taborni{kih vrednot na drugi strani. Mo-an pe-at dajejo in{truktorski {oli tudi zunanji predavatelji, ki ugotavljajo, da kakovostni vzgoji in izobra`evanju vodij v organizaciji posve-amo veliko pozornost. In{truktorsko izobra`evanje, ki ga kot neformalno obliko izobra`evanja ponuja taborni{ka organizacija, je v smislu stalnega strokovnega izpopolnjevanja pedago{kih delavcev `e pridobilo visoko ceno, kakor tudi priznanja za kakovostno delo.

Pugy

LETNI TABOR V ŠPEHARJIH V BELI KRAJINI

Tako, pa je minil še en tabor ob Kolpi. Še pred kratkim smo bili na zimovanju, sedaj pa je mimo že 4. letni tabor v Špeharjih v Beli krajini. Kako čas hitro beži.

Tudi tokrat smo tabor uspešno izpeljali. Lahko bi rekla, da celo boljše od lanskega, ki smo ga imeli tudi ob Kolpi, in sicer v Dolenjcih blizu Adle(i)-ev.

Tabor je bil razdeljen v dve skupini. Z mlajšimi smo taborili ob Kolpi, starejši so imeli pohodni tabor.

Prva dva dni smo imeli slabo vreme. Deževalo je, vendar pri našem taborniškem življenju nas to ni nič motilo. Bili smo pripravljeni na vsakršno vreme.

Ljudje pravimo, da po dežju vedno posije sonce. [e kako smo v naslednjih dneh iskali senco in mrzle napitke. Kolpa nas je neprestano vabila v svoj objem. Veliko smo se kopali, saj je bila voda zelo osvežujoča.

Čas pa je hitro mineval. Program je bil natrpan, tako da nam ni bilo dolgočas.

Imeli smo razne pohode, ogledovali smo si okolico. Zelo zanimiva nam je bila jama v Špeharjih, ki smo si jo tudi ogledali. Ponoči smo v njej lovili netopirje. Mlajši taborniki (M⁺) so pri plezanju po steni pokazali veliko poguma. Zelo lepo nam je bilo tudi ob spustu s kanuji po reki Kolpi. Bilo je zelo razburljivo. Preko nefteto slapov smo morali veslati in moram reči, da smo se tudi prevrtaali. Druge nevarnosti, kot da se zmožimo, tako ni bilo. Otroci so imeli rešilne jopiče.

[e isti večer smo imeli gusarski napad, ki se je na koncu končal s skupnim

kopanjem, {kropljenjem in tunkanjem. Bilo je nepozabno.

Za vedno nam bo ostala v spominu tudi indijanska noč. Vsi lepo napravljeni v Indijance smo se zbrali ob taborniškem ognju, kjer smo zakopali bojno sekuro, sledili sta dve poroki, poglavar in jaz sva se indijansko pobratila in pokazala pipo miru. Dolgo v noč je sledil {e indijanski ples. To je bila zabava!

Vredno je omeniti tudi krajo zastave. Odnesti jo je hotel tamkajšnji sosed. Vendar mu to ni uspelo. Za kazen se je moral oddoliti s sladico.

[e bi lahko opisovala našo taborniško življenje v Špeharjih. Skratka, bilo nam je lepo, bili smo sproščeni, prehitro nam je minilo.

Tina Avbar, Rod zelene Krke, Straža

SKLEPNI PIKNIK GROSUPELJSKIH BUB

Bližal se je konec taborniškega leta Rodu Louis Adamič in odločili smo se, da se vsi skupaj malo pozabavamo ob dobri hrani in pijanci, predvsem pa v dobri družbi. Z družino medvedkov in čebelic - Grosupeljske bube - smo se tako poslovili od uspehov polnega taborniškega leta s piknikom, kjer smo tudi slavnostno podelili opravljene veščine in znanja.

Starši so pustili svoje avtomobile na parkirišču in se odpravili po potnih znakih ("hend mejd" ka' ipoti) na bližnji hrib. Na prvi postojanki so izdelali značke s svojimi imeni in pobarvali lončke za našo rdečo nit - MIR. Potem so se spoznali odpravili proti vrhu, kjer jih je pričakala velika železna struktura. Le-ta je kmalu postala zelo pisana. Ko so vsi prišli do vrha, so si najprej ogledali razstavo herbarijev, fotoreportaž ter glinenih izdelkov, ki so jih izdelale naše bube. Potem so se odpravili proti stadionu, kjer smo se vsi skupaj preizkusili v moči, iznajdljivosti in gibčnosti. Prvi je bil na vrsti scoutball, kjer so morali mlajši priznati premo staršev. Veliko bolj izenačena tekma je bila (tafeta z zavezanimi nogami. Odločil je fotonič ...

Med tekmovanji smo tudi kakšno zapeli in se malo poigrali. Za sprostitve smo pretresli zemljo, se prelevili v kavbojce in Indijance (prešivali so le taborniki ter njihovi starši in sorodniki), zaplesali ples lapata in se tako ogreli za naslednja tekmovanja. Pri vlečenju vrvi so starši gotovo došivali veliko presenečenje. Premagani s strani močnih rok naših Bub so dobesedno obviseli na vrvi. Poskusili so še enkrat, vendar tudi tokrat niso okusili slasti zmage. "Re-

Kažipote na ramo, žebličke v roke, pa gremo

Še zadnji vzpon ...

Izvedli smo vse, "kuga se je dogajal u preteklem letu"

van{, revan{ bo ob prvi pri-
lo`nosti!" so obljubili star{i.
Fitnes centri bodo do taborje-
nja {e zelo zasedeni ...

Seveda pa ni piknika
brez jeda-e in pija-e. La-ni,
po te` kih naporih, smo z ve-
likim tekom "pospravili" pe-
-ene hrenovke ter pal-ke,
smokije, -ipse in doma-a pe-
civa. Imeli smo tudi pravi
sre-elov.

Rad medvedek se smeji

Smo že skoraj vsi na vrhu

Zaplešimo ples lapata, ...

"Ti meni keš, jest tebi srečke"

Ob dobri dru`bi -as kar leti in nose je po-asi za-ela spu{-ati. Pohiteti je bilo treba s podelitvijo ve{-in. Za dobra in prizadevna dela skozi celo leto pa je glavna Buba - Ur{ka nagradila tudi vodnike.

Na{e dru`enje smo sklenili s pri`i-gom pagode ter petjem taborni{ke himne v upanju, da bo naslednje taborni{ko leto tako uspe{no kot je bilo to.

Katarina Vincek – Keti

Tabor na Obretanovem

Taborniki z Raven na Koroškem smo od 30. junija do 4. julija 1998 taborniki na Obretanovem (pod Určljjo goru). Zaradi naklonjenosti višjih sil matere narave smo v šotorih lahko prespali eno samcato noč, kljub temu, da smo za postavitev tabora porabili vse svoje moči. Kadar pa nam je nebo poslalo nekaj sončnih žarkov, smo jih seveda takoj izkoristili za odbojko na mivki, taborniki krst, nogomet in še marsikaj drugega.

Dom na Obretanovem s štirimi sobami polnimi postelj nam je zaradi tega zato kar dobro služil.

Zadnji večer (ki mora biti seveda nekaj posebnega) smo si v vodovih kotičkih pripravili ognje in si na njih spe-

kli večerjo. Sicer je bilo tudi tu pa tam kaj zažganega, vendar je bilo to vseeno, samo da ne bi bili lažni. Zadnji večer smo izkoristili tudi za podelitev znanj, ki so si jih zaslužili najbolj prizadevni, obenem pa smo sprejeli medse tudi dva nova člana. Za konec lahko rečemo, da je tabor uspel, vseeno pa upamo, da nam bo na naslednjem taboru mati narava bolj naklonjena, saj vendar lepo skrbimo za njo.

Cekica & Rok, Rod koroških jeklarjev

POZDRAV IZ JANEZIJE!

Z rahlo zamudo, a kljub temu iz srca, se taborniki Rodu jezerskega zmaja iz Velenja zahvaljujemo hrvaškemu odredu Lepoglava.

Tamkajšnji izvidžalci so se izkazali in pripravili zelo kakovostno tekmovanje - 6. ZLATOROG KUP. Udeležilo se ga je sedem Jezerskih zmajev, ki so v okolici Lepoglave in Ivanca med 12. in 14. junijem '98 doživeli več kot le čudovit vikend.

V petek so nas srčno sprejeli in nam takoj ob prihodu razkazali svoj kraj. [E isti dan smo (bolj zažalo kot zares) opravljali teste iz poznavanja domovine - Hrvaške seveda, prevzela pa nas je preprostost, a neizmerna ustvarjalnost nalog za vrisovanje, ki so jih lahko preizkusili še nekateri taborniki na našem julijskem taborjenju v Ribnem. Po vsem tem psihično napornem delu smo prišli na svoj račun v družabnem večeru, kjer smo ugotovili, da je Hrvaška očitno v nekakšnem zasvojenem zamiku in se ura okoli 1:00 zelo uporabna, kar pa nas niti ni preveč motilo.

Glede na upošljeno noč nas pa nas je temu primerno zbudil najodvratnejši zvok na vsej zemeljski obliki, primeren bolj za nogometno tekmo, kot za našo tabornikov. Pa smo preživeli tudi to. In tako sta se dve slovenski ekipi polni energije (ena v konkurenci in ena izven nje) odpravili na preizkus po tujih krajih. Kmalu smo ugotovili, da so naši prijatelji izvidžalci zelo pretkani: Kljub širni

ravnici, po kateri se je večji del naše poti širil pogled, so nekje le našli zanimivo planoto Ivančica, ki nam je precej popestrila našo hojo. Zelo zares so vzeli tudi prehod minskega polja, na katerem smo si Slovenci lahko ogledali najdbe podobne tistim s Soške fronte. Le-te so bile nekoliko novejše in je na njih pisalo v cirilici, kot npr.: PAKETA 64 MM, ipd. Kljub vsemu smo sobotno tekmovanje srečno prestali. Ob prihodu na cilj smo si postavili tabor kot se spodobi (naši ekipi sta izobesili tudi slovensko zastavo) in si pripravili večerjo (končno enkrat sprememba - pešene sardele!!!). Potem smo se zopet ravnali po hrvaškem - asu in preživeli še zadnji večer z našimi gostitelji.

V nedeljo smo se poslovili s prijateljsko tekmo med udeleženci in organizatorji. Nagrada je bila uvožena, seveda imenu tekmovanja primerna - ZLATOROG KUP.

Tekmovanje je potekalo v prijetnem prijateljskem in taborničkem vzdušju. Taborniki Rodu jezerskega zmaja pa se na koncu resno zahvaljujemo prijateljem izvidžalca a- em odreda Lepoglava za prijetno taborničko izkušnjo. Ne le tekmovanje samo, ampak celotna njihova organizacija je bila vredna ogleda in takšna izmenjava izkušenj je več kot dobrodošla.

Za naše hrvaške izvidžalce in tabornike pozdrav iz Janezije:
Z-D-R-A-V-O! ZDRAVO! ZDRAVO! ZDRAVO! ^IKARASA! ^IKARASA! ^AO! ^AO! ^AO! BUMBARASA! BUMBARASA! BAO! BAO! BAO! ^IKARASA! BUMBARASA! ^IS! BUS! BAS! C-M-O-K! CMOK! CMOK!

LIKOVNO USTVARJANJE ZA VSAKOGAR

Z novim šolskim letom bomo začeli z rednimi tedenskimi vodovimi srečanji, kjer bodo člani pridobivali nova taborniška znanja. Verjetno smo že izdelovali različne figurice, živali, predmete iz naravnih materialov in plodov. Preizkusimo se še pri ustvarjanju z drugimi likovnimi materiali.

Zakaj ne bi malo *kiparili*? Zadeva ni draga, izdelki pa so lahko presenetljivo dobri, -e se jih lotimo z navdušenjem in potrpljenjem.

Zelo poceni material in lahek za obdelavo je **siporeks**. Iz njega lahko izdelujete različne kipce, figure, reliefe. *Reliefi* so enostavnejši in primerni za mlajše -lane. Lahko naredite vrezani relief, kjer se linije risbe poglobijo, ali pa visoki relief, kjer so površine izbojene.

Motivi so lahko -isto taborniški: znak enote, vodov totem, taborni ogenj, nahrbtnik, ... ali pa so to portreti -lanov, figura tabornika, planinca, ...

Potrebujemo: siporeks (dobi se ga v različnih velikostih npr. 10x50x60 cm), manjše dleto ali račplo (vsak prinese s seboj od doma), brusni papir, akril emulzijo (JUB). En blok razrežemo z žago na manjše kose npr. 10x10x15 cm oziroma po želji -lanov; lahko pa skupinsko izdelajo eno skulpturo ali relief iz celega bloka. Na kvader si skiciramo risbo z vseh strani (1), nato pa z dletom, pilo ali nožem za-

odstranjemo odvečne dele materiala (2). Upoštevaty je treba, da je to **tehnika odvzemanja**, kjer se **odkrušeni deli ne dajo pritriliti nazaj** kot pri glini. Zato je treba posebno strgati po površini, še posebno proti koncu, ko delamo detajle. Za bolj zahtevne izdelke ne bo zadostovalo le eno srečanje.

Izdelek ne sme postati pretanek, ker se lahko zlomi; naj bo bolj kompakten. Končan izdelek lahko pobrusimo z brusnim papirjem, -e elimo zglajeno površino. Nato ga premaemo z emulzijo. Kipec lahko pustimo bel ali pa ga pobarvamo.

Če ga barvamo, se odločimo za eno ali več barv. Z eno barvo lahko doseemo kovinski videz figure. S temno rjavo barvo prebarvamo celo figuro, nato pa z

zlato pasto na tanko potegnemo po izstopajočih delih.

Drug material, iz katerega se da izdelati krasne male figurice, uporabljamo vsak dan. To je **milo**. Navaden kvadrat kos mila z nožem oblikujemo v želen motiv (seveda ne uporabimo kupljenega mila, ki ima že oblikovane različne vrtnice, kroglice, ra-ke, ...; vsak naj se potruzi sam). Razstavljeni izdelki nam prijetno odličavijo prostor.

In v naslednji uri likovnega ustvarjanja? Nekoliko bolj zahtevna tehnika z maso, das maso, barvo, ...

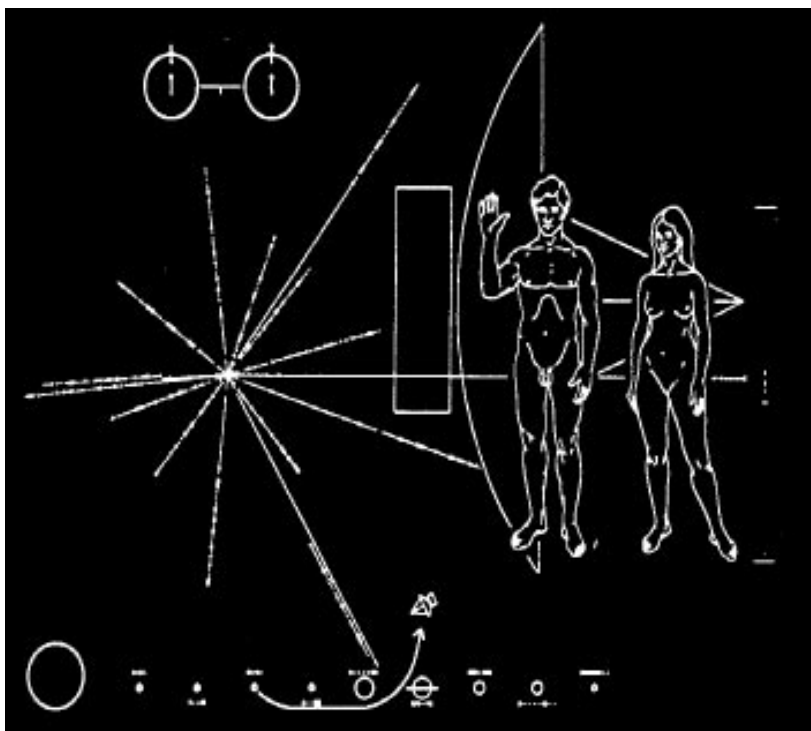
Simona Kos, Aleš Ferenc, Žerjavov rod,
Dolsko

SMO SAMI? Primož

Človek je dvomeče bitje. Dvomi, da je Zemlja središče stvarstva, so ga pripeljali do odkritja, da se vrtili okoli Sonca, da je Zemlja popolnoma povprečen planet, ki se vrtili okoli popolnoma povprečne zvezde (Sonca), le-ta pa kroži nekje na robu popolnoma povprečne galaksije, ki je članica ene izmed neštetihi galaksij, ki sestavljajo Vesolje. Najprej je človek seveda pomislil na zemljinega spremljevalca - Luno kot na možen dom drugih inteligentnih bitij, še bolj primeren kandidat za domovanje inteligentnih bitij pa se je pokazal Mars, saj je imel od vseh planetov Osončja Zemlji najbolj podobno klimo. Prav zato se je zunajzemeljskih prebivalcev tudi oprijelo ime Marsovci, pa četudi niso prihajali ravno z Marsa. To stoletje je znano tudi po izredno velikem številu opaženih takoiimenovanih NLP-jev (neznanih letečih predmetov), za katere se je večina izkazala za "znane" (meteoriti, vremenski baloni, letala, svetli planeti, kometi, ...). Vendar kljub temu človek dvomi, da je sam.

S svojim mrzlim iskanjem zunajzemeljskih inteligenc je človek prišel tako daleč, da je hotel z njimi navezati celo stike, opozoriti nase, hkrati pa tudi upa, da bi storila morebitna druga civilizacija in bi potem morda njena sporočila prestregli mi. Vesoljski sondi Pioneer 10 in 11, izstreljeni leta 1972, sta bili prvi sondi, ki sta potovali proti velikima planetoma Jupitra in Saturna izza gostega pasu asteroidov, ki predstavljajo nevarnost za sonde, ki prečkajo ta pas. Obe sta uspešno opravili svojo na-

Zlata tablica s sporočilom, ki jo nosita prvi zunajplanetarni vesoljski sondi Pioneer 10 in 11.

logo in sta se zapustili na tle Osončje. Sondi nosita zlato tablico s sporočilom, ki je namenjeno morebitnim inteligentnim bitjem, ki bi ju prestregla. Na zlati tablici kroga predstavljata vodikova atoma, ki določata enoto frekvence pri spremembi spina elektrona, kot mnogokratnik te frekvence pa je v binarni kodi izražena frekvenca 14-ih pulzarjev okoli Sonca, ki jih predstavljajo črke na levi strani slike. Pulzarji so ostanki zvezd, ki so dogorele in so se zaradi pomanjkanja jedrskih eksplozij skrčile. Hitrost njihovega vrtenja se je zelo povečala (podobno kot pri drsalcu, ki dela pirueto) in oddajajo radijske valove s frekvenco njihovega vrtenja. Hi-

trost njihovega vrtenja je (v fazi povečevanja, zato bi na podlagi primerjave frekvenc lahko ugotovili tudi starost plovila. Na spodnji strani tablice so Sonce in planeti ter pot sonde med planeti. To kar je na desni pa bo morebitnim najditeljem najmanj razumljivo. To sta moška in ženska podoba biološke vrste, ki je poslala sondo s "Tretjega kamna od Sonca" v istem merilu kot sonda. Avtor tega sporočila je znani astronom in teoretik Carl Sagan.

Drugo sporočilo, ki je bilo poslano z Zemlje, se giblje po Vesolju mnogo hitreje kot prvo. Giblje se namreč kar s svetlobno hitrostjo. To sporočilo je bilo poslano s pomočjo največje radijske an-

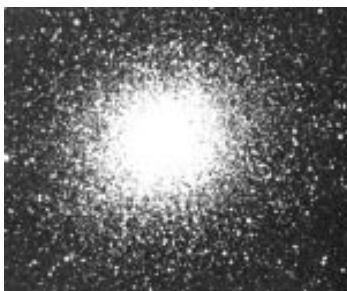
LUNINE MENE:

ščip	06.09.1997	ob	13:23
zadnji krajec	13.09.1997	ob	04:00
mlaj	20.09.1997	ob	19:03
prvi krajec:	28.09.1997	ob	23:12

Jesensko enakonočje nastopi 23.09. ob 7:37.

tene (radijskega teleskopa) na svetu. Le-ta je zgrajena v dolini vulkanskega kraterja v Portoriku in meri v premeru -ez 300 metrov. Oddajna mo- je dovolj velika, da bi signal lahko ujela podobna antena prav na drugem koncu naše galaksije, seveda pa bi signal do tja rabil 50 tiso- let, torej bi odgovor lahko pri-akovali {ele -ez 100 tiso- let. Astronomi so izbrali za "tar-o" - zvezdno kopico M13 v ozvezdju Herkul, ki jo sestavlja kar pol milijona zvezd in je ena nam najbli- jih zvezdnih kopic. Morda pa ima le katera izmed zvezd planet, podoben Zemlji, kjer domujejo inteligentna bitja, ki bi lahko odgovorila na klic. Morda pa so tudi tuje civilizacije razmi{ljalje podobno kot mi in so `e poslale signal v upanju, da bo nekdo odgovoril. Radijski teleskopi, ki so razvr{-eni po vsem svetu, vztrajno i{-ejo take signale v vseh smereh Vesolja, toda, kot ka`e do danes {e niso izsledili ni-esar.

^lovek pa {e vedno dvomi, da je sam in to ga `ene k bolj ali manj uspe{nemu nadaljnjemu odkrivanju.

Zvezdna kopica v ozvezdju Herkula, ki jo sestavlja pol milijona zvezd. Vidna je celo s prostim o{esom. Proti njej potuje radijski signal - sporo{ilo {love{stva.

Radijski signal, ki predstavlja enostavno slikovno sporo{ilo

ZNANE IZJAVE

Golo naklu-je ima lahko pomembno vlogo v Vesolju.

(Heisenberg)

Bog `e ni kockar!

(Albert Einstein)

Bog ne le da je kockar, temve- v-asih vr`e kocke tja, kjer jih ni mo- videti.

(Stephen Hawking)

SAJ NI RES PA JE!

O Vesolju in zvezdah so se spra{evali tudi `e v letih pred na{im {etjem. Aristarch, ki je `ivel med leti 310 in 230 pred na{im {etjem na majhnem gr{kem otoku Samos, je bil eden najve- jih mislecev, kar jih pozna -love{ka zgodovina. @e ve- kot 1000 let pred Kopernikom in Galilejem je predvideval, da se planeti vrtijo okoli Sonca in ne okoli Zemlje. Do tega zaklju-ka je pri{el s popolnoma logi-nim sklepanjem le na podlagi primerjave velikosti Zemlje, Lune in Sonca ter njihove medsebojne razdalje. Pomislil je celo, da svetle to-ke na no-nem nebu niso le narisane na ozadju, ampak so zvezde, kot Sonce, le da so izredno dale-. Aristarchove teorije so bile resni-no neverjetne za lju-di tistega -asa.

Arecibo - najve{ji radijski teleskop na svetu

PAKLENICA

Paklenica je nacionalni park v sosednji Hrvaški, ki je zaradi svojih izrednih lepot postal znan tudi zunaj meja matične države. Pravzaprav je Paklenica rečica, ki se v Dalmaciji, nekaj kilometrov pred Zadrom, spušča z Velebita k Jadranu. Velebit v svojih najvišjih točkah dosega 1700 m in ker leži neposredno ob Jadranu, prihaja na meji med njegovim goratim svetom in morjem do pestrih kontrastov. Celotno področje Paklenice predstavljata dve rečici, Velika in Mala Paklenica s svojim porečjem. Danes to področje obsega nacionalni park. Ime Paklenica se je uveljavilo širše in ne predstavlja več zgolj vodotoka.

Paklenica je bila za narodni park proglašena šele leta 1949, s sedežem v Starigradu od leta 1956. Starigrad je mesto ob izlivu reke Paklenice v morje in danes nosi dve imeni: Starigrad - Paklenica. UNESCO je leta 10. 2. 1978 z odlokom proglasil celotni Velebit za biogenetski rezervat. V zadnjem času je Paklenica vse bolj znana tudi kot plezalno območje.

Zelo primeren čas za obisk Paklenice so jesenski meseci (september, oktober in začetek novembra), ko popusti huda poletna pripeka.

In zakaj bi šli v Paklenico? Zato, ker morje ni nujno vedno samo poleg avana - je na plaži. Ob obisku Paklenice lahko združite obmorsko plezanje z ogledom izredno zanimivega naravnega parka polnega raznovrstne favne in flore ter različnih naravnih znamenitosti.

Če se odločite za obisk parka, potem je najbolj primerno, da se z vozilom (lahko tudi z najetim avtobusom) zapeljete do Starigrada - Paklenice, se v enem tamkajšnjih kampov utaborite in nato prevozite (ali prehodite) še nekaj km do parkirišča v parku ob začetku kanjona **Velike Paklenice** (spotoma plažate vstopnino). Parkirišče je hkrati izhodišče za vse obiske parka.

V nadaljevanju omenjeni predlogi izletov in ogledov v parku so nanizani glede na oddaljenost od parkirišča.

Nekdanje podzemno mesto za vrhovno vodstvo takratne države tik nad parkiriščem

Prva znamenitost ni naravna, a je parkirišče najbližja (poleg plezalnega vrtca) in nekako ne moremo kar mimo. Takoj po drugi svetovni vojni je bilo podzemno mesto Paklenice zaprto in prepovedano za obisk. Takrat so v hribovju najobjega dela kanjona nastale precejšnje umetno izvotlene dvorane, pravicato malo podzemno mesto namenjeno najvišjemu vodstvu tedanje države v primeru vojne. Danes so ti prostori namenjeni turističnemu ogledu, saj je mnogokrat zelo zanimivo tisto, kar se na prvi pogled skriva oči, pa -etudi je to samo votel hrib. Od parkirišča do vhoda je približno ure hoje.

Tolmuni

Tik preden reka Paklenica priteče v najobjgi del svojega kanjona ustvarja vrstovodovitih modrozelenih tolmunov. Posedanje ob njih, poslušanje lahkega uborenja in sprostitve lastnih misli

daje obisku Paklenice (e prav poseben -ar. Voda je za kopanje precej mrzla, vendar ohladitev (e kako prav pride, ko se vrne- mo recimo z izleta na Ani-a Kuk. Do tolmunov je od parkiri{- -a dobrih dvajset minut hoje.

Sprehod do Borisovega doma

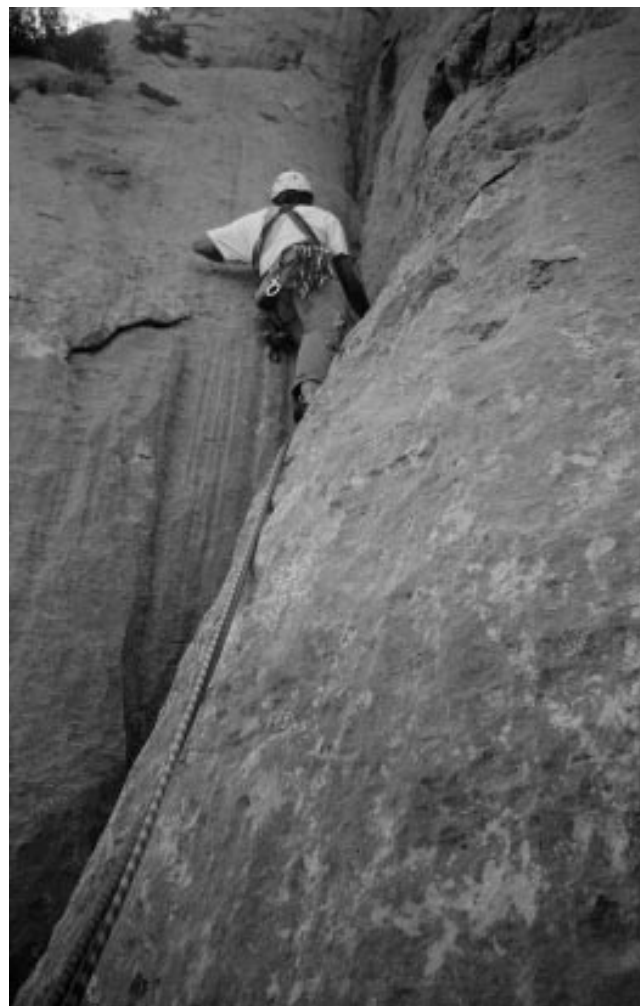
Borisov dom je planinski dom ob koncu doline Velike Pa- klenice. Je izhodi{-e za ture na Velebit, sprehod do njega pa predstavlja - recimo temu - "temeljno spoznavanje s Pakleni- co". Od parkiri{-a sledimo lepo urejeni in na odcepih ozna- e- ni poti skozi kanjon Paklenice do ravnice doline Ani-a Luka in dalje zlagoma se vzpenjajo- proti domu na koncu doline v vzno`ju dvigajo-ih se velebitskih pobo-ij. Med sprehodom do- bimo vtis o celotni dolini Velike Paklenice, in prizori, ki se nam spotoma odstirajo, so res vredni oglada. Do doma je 2 uri zlo`ne hoje.

Obisk jame Manita peč

Apnen-asti svet Pakleni{kih gora skriva zanimive oblike tudi v svoji notranjosti in ne samo na povr{ini. Poleg ve- manj{ih votlin in {pilj je najve-ja in za turisti-ni obisk ureje- na jama Manita pe-. Nahaja se v pobo-jih Kuka od Manite pe-i (670 m). S parkiri{-a krenemo v smeri proti Borisovemu domu, kasneje nas ka`ipot preusmeri levo v pobo-ja. Pot se v {tevilnih serpentinah vzpne do vhoda v jamo. Spotoma opa- zujemo (e zna-ilni skalnati zob (Zub) in vedno ve- doline, ki se polagoma odpira pod nami. Do Manite pe-i je ravno tako pribli`no dve uri hoje.

Vzpon na Aniča Kuk (712 m)

Ani`a Kuk s svojimi 712 m dominira nad dolino Pakleni- ce. Njegova mogo-na 350 m visoka severna stena je najbolj znano plezalsko delovi{-e v dolini. Navkljub vsej nepristopno- sti zaradi strme stene navadnim smrtnikom vseeno omogo- a ne preve- zahteven dostop. Pot nanj je nekoliko bolj divja kot pot k Borisovemu domu ali k jami Manita pe-. Opravka ima- mo z bujnim rastjem ob poti in v gornjem delu z zna-ilnimi kra{kimimi {krapljami. Potrebno je budno opazovanje `al tren- utno nekoliko zbledelih markacij. Ves trud, ki resni-no ni -ezmeren, je popla-an z razgledom z vrha. Pogled se`e na eni strani do najvi{jih obronkov Velebita in preko vsega podro-ja Velike Paklenice do jadranskih otokov na drugi strani. S par- kiri{-a krenemo skozi kanjon in v smeri proti Borisovemu domu (s parkiri{-a vodi v notranjost Paklenice tako ali tako samo ena pot). Malo dalje od zna-ilnih tolmunov se sredi ser-

Plezalec v steni

pentin odcepi stezica desno (ka`ipot), ki sprva vodi preko vode ((e kar zahteven prehod s kamna na kamen) in nato preko meli{-a do vzno`ja stene. Nadaljuje se pod steno v sme- ri proti SV in navzgor skozi gozd na sedlo v smeri proti V. S sedla zavije proti J in preko {krapelj (JZ) dose`e vrh. Za vzpon boste s parkiri{-a potrebovali 2 - 3 ure.

Ptice

V parku Paklenica domuje nekaj redkih in zelo ogro`enih ptic (npr. beloglavi jastreb). Med sprehajanjem po parku je mo`no marsikatero izmed teh ptic opaziti. Nanje opozarjajo panoji polni zanimivih informacij. Uprava parka organizira opazovanja ptic, tako imenovani "bird watching". Zanimivo je, kako so tamkaj{nji upravitelji uspeli najti simbiozo med izklju-ujo-imi se zadevami, kot so ogro`ene pti-je vrste, mno`i-ni turisti-ni obisk in preganjanje plezalcev gor in dol po stenah.

Na{lo bi se (e marsikaj. Izjemnih mo`nosti plezanja sme- ri vseh mogo-ih te`avnosti in dol`in niti omenil nisem (pre- pu{-am jih tistim bolj {portno navdahnjenim). Izlet po Pa-

Pogled v dno ...

klenici lahko popestrimo z najemom gorskega kolesa, ali se na konjskem hrbtu odpravimo po stezah Winnetouja (saj vendar veste, da so zgodnje tovrstne filme snemali ravno v Paklenici). Obiska vredna je **Mala Paklenica**. In tu je morje ...

V Paklenico se lahko pripeljete vzdolž Jadranske obale ali s celinske strani. Prva varianta vodi preko Reke po jadranski magistrali

VAROVANJE PARKA

Paklenico sem obiskal že večkrat, hkrati pa obiskujem naše parke (npr. Triglavski narodni park) in nekoliko spremljam dogajanje na področju varovanja narave ter parkov. Glede Paklenice sem pozitivno presenečen nad tem, kako so naši sosede uspeli najti ravnovesje med varovanjem narave (npr. ogroženih ptičjih vrst) ter množičnim turističnim obiskom in športno dejavnostjo kot je npr. plezanje. Lahko bi rekeli, da je park razdeljen na nekakšna območja. Imamo cone, kjer je dovoljeno plezanje (in kjer se ve, da že dolgo ne gnezdijo ptice!), in cone, kjer je z izredno visokimi kaznimi (40.000 kun!) prepovedano gibanje (plezanje) in imajo ptice svoj mir. Uprava parka je kot parkovne varnostnike (rendžerje) zaposlila tudi nekaj plezalcev, ki zdaj skrbijo med drugim tudi za urejanje plezalske dejavnosti znotraj parka (urejanje določenih klasičnih plezalnih smeri za varnejši in še pogostejši obisk). Vse to mi daje misliti. Pri nas v Sloveniji vse preradi padamo iz skrajnosti v skrajnost. Marsikdo bi rad marsikaj povsem prepovedal in to največkrat samo zato, ker nihče strokovno ne ugotovi, v kolikšni meri in kje je prepoved sploh potrebna. Hkrati je večina sprejetih pravil življenjsko gledano največkrat povsem neuporabnih (npr. prepoved vožnje v naravi, ki uradno zadeva celo gorske kolesarje, a hkrati ne zadeva gozdnih tovrnjakov), večina kazni pa smešno nizkih, da ne govorimo o njihovem izvajanju (izterjevanju). Posledica neurejenih in nedomišljenih pisanih pravil ter hkrati neučinkovitost kaznovalne politike je njihovo neupoštevanje in nespoštovanje ter popoln kaos, ki vodi v poizkuse popolnih prepovedi, namesto da bi poiskali kompromisne rešitve.

INFO

Izhodišče: Mesto Starigrad - Paklenica, nekaj 10 km pred Zadrom oziroma 180 km od Reke po jadranski magistrali (300 km iz Ljubljane).

Nastanitev: Kampiranje v parku je strogo prepovedano (visoke kazni), zato pa je v Starigradu več kampov, ki so zunaj sezone prav poceni. Avtokamp Paklenica: 023/369-202, 023/369-155; avtokamp Marko: 023/369-283; avtokamp Vesna: 023/369-189.

Za informacijo: nočitev v kampu Marko je 20 kun/noč (10 kun = 270 SIT) na osebo ne glede na šotor, avto, vodo, ...

Vstopnina: Za ogled parka je treba plačati vstopnino, ki pa ni pretirana. Kart je več vrst, enodnevna 10 kun, tridnevna 20 kun, petdnevna 30 kun, skratka večkrat vstopiš, ceneje je. Hkrati karte veljajo mesec dni od prvega obiska (vsak obisk posebej žigosajo) in jih torej lahko izkoristimo ob dveh ločenih obiskih. Karte so tudi prenosljive z osebe na osebo. Omeniti velja še, da žigosajo vstopnino tudi za ogled nekdanjega štaba in Manite peči - torej kupite petdnevno karto. In še droben namig. Če se v park odpravite zelo zgodaj (pred sedmo uro), ne boste plačali tudi te, res majhne vstopnine.

Mala Paklenica: Zapeljati se moramo še nekoliko bolj proti Zadru in nato nas kažipot usmeri v notranjost (levo). Vstopnine ni. Vredna obiska!!

Opozorilo: Kamorkoli v parku se odpravite, priporočam, da s seboj vzamete primerno količino vode oziroma druge tekočine. "Lahko je precej topla."

mimo Senja in Karlobaga do Starigrada-Paklenice. Iz Ljubljane 300 km (5-6 ur) oziroma z Reke 180 km. Kontinentalna cesta pelje od Zagreba mimo Plitvi-kih jezer in Gra-ca do Maslenice, kjer se priklju-i na jadransko magistralo (od Zagreba 270 km). Osebo priporo-am varianto ob morju. Vo'nja s pogledom na Jadran je prav prijetna. Znana jadranska magistrala je zadnje -ase vse bolj in bolj obnovljena ...

ALBATROS

Foto: Mire Steinbuch

... in nagrada ob vrnitvi

VABILO NA ČISTILNO AKCIJO

POZOR vsem, ki si želijo prijetnega izleta in dobre družbe. Tabornike iz Ljubljane in okolice vabimo na 7. ANTIČISTILNO AKCIJO [MARNE GORE, ki jo organizira Račički rod. Dobimo se ob 10.00 na parkirišču v Tacnu, od koder bomo odšli na [marno goro. Vsi rodovi, ki bi radi sodelovali na akciji, se morajo prijaviti do 5. oktobra 1998 po telefonu 061/59-611 (Ana), da bomo lahko zagotovili brezplačno malico. Akcija bo v lepem vremenu, če pa bo dež, se ga zagotovo ne bomo ustražili!

RAZPIS ZA ZASEDBO PROSTIN ZMOGLJIVOSTI GOZDNE ŠOLE IN TABORNIH PROSTOROV V RIBČEVEM LAZU V LETU 1999

I. Gozdna šola

Za dejavnosti vzgoje kadrov so termini v G[ZTS v letu 1998/99 že navedeni v koledarju akcij. Vsi ostali termini: jesenske po-itnice, bošnične po-itnice in novoletni prazniki, zimske po-itnice, prvomajski prazniki, del poletnih po-itnic in seveda nezasedeni konci tednov) so na voljo drugim uporabnikom.

Prednost pri dodeljevanju terminov bodo imeli uporabniki po naslednjem prednostnem redu:

1. te-aji ZTS
2. vodniki te-aji OO ZTS
3. vodniki te-aji rodov in ZTO
4. taborjenja rodov
5. taborjenja drugih

Zmogljivost tabornega prostora je okoli 80 tabore-ih oseb oziroma 50 ležalnic v hiši.

Cene za bivanje (prenočitve in prehrana) bodo med 1.950,00 in 3.600,00 SIT (cenik je na sedežu ZTS) glede na to, ali so udeleženci člani ZTS ali ne, kakšna je velikost skupine, koliko obojestransko bodo v G[, ali je izmena v kurilni sezoni ali ne in kakšne dodatne storitve in jedilnik želijo.

Člani ZTS so taborniki, za katere so rodovi uvedli delovno obveznino na ZTS, in ki bodo imeli veljavno člansko izkaznico.

ZTS si pridržuje pravico do popravka cen glede na gibanje

cen in storitev na slovenskem trgu.

Pri večjih skupinah bo možen popust in sicer na vsakih 30 udeležencev eden zastoj.

Zbiranje prijav traja do 13. novembra 1998 oziroma do zasedbe kapacitet.

II. Taborna prostora v Ribčevem lazu

ZTS ima v Ribčevem lazu v Bohinju dva taborna prostora (zgornji in spodnji), na katerih lahko rodovi organizirajo letna taborjenja.

Na zgornjem prostoru lahko tabori okoli 60 tabore-ih, na spodnjem pa 80.

Najem tabornih prostorov je 8.000 SIT na dan za oba skupaj, 3.000 za zgornjega in 5.000 SIT na dan za spodnji taborni prostor. Rodovi, ki bodo taborili na teh dveh tabornih prostorih, bodo morali pokriti stroške najema in praznenja kemičnih stranišč ter zabojnika za smeti. Prosimo vse rodove, ki želijo v prihodnjem letu taboriti v Ribčevem lazu, da pošljejo na sedež ZTS prijavo, v kateri naj navedejo želeni termin taborjenja in predvideno število udeležencev.

Zbiranje prijav traja prav tako do 13. novembra 1998, oziroma do zasedbe zmogljivosti.

RAZPIS ZA NAJBOLJ UGODNEGA PONUDNIKA ZA TISKANJE REVIE TAVOR V LETU 1999

1. Naziv in sedež naročnika: Zveza tabornikov Slovenije, Parmova 33, 1000 Ljubljana.
2. Predmet razpisa je oblikovanje, grafična priprava in tiskanje in razpošiljanje revije Tabor v letu 1999.
3. Dobavni rok, oziroma rok začetka in dokončanja del je 25.12.1998 do 15.12.1999.
4. Orientacijska vrednost naročila je šest milijonov tolarjev.
5. Pri izbiri najbolj ugodnega ponudnika bodo upoštevana merila, ki so v razpisni dokumentaciji.
6. Upoštewane bodo ponudbe, ki bodo dostavljene najkasneje do vključno 20.10.1998 do 14. ure na sedež Zveze tabornikov Slovenije. Ponudbe morajo biti v zaprti kuverti opremljeni z oznako "PONUDBA ZA TISK REVIE TAVOR - NE ODPIRA!" na sprednji strani in z naslovom ponudnika na zadnji strani. Odpiranje ponudb bo 20.10.1998 ob 17. uri na sedežu Zveze tabornikov Slovenije.
7. Izbira najugodnejšega ponudnika bo opravljena v 14

dneh po odpiranju ponudb. O izbiri bodo ponudniki obveščeni pisno.

8. Razpisna dokumentacija je na razpolago na sedežu ZTS od 2. do 14. 10. 1998.

VABILO NA ČIČ

Ker je spota od Madonne po-asi konec, se moram spraviti k ra-unalniku in pisati to novo vabilo za ^I^.

Naj ponovno omenim nekatere lastnosti našega tekmovanja: tja se boste odpravili v petek, 18. septembra, v rodni kraj pa se boste vrnili v naslednji dan, v soboto, 19. septembra, v poznih popoldanskih urah. Tekmovanja se lahko udeležijo mešane pet-lanske ekipe (3+2) in sicer v dveh kategorijah: GG: 12-16 let, PP: nad 17 let (tjete se koledarsko leto). Ekipa lahko tekmuje tudi v primeru, ko ne ustreza zgornjim zahtevam, vendar se ji odbije 200 to-k. Kako pa bo vse skupaj potekalo?

V petek popoldan bomo preverili vaše znanje topografije in risovanja, proti večeru pa se boste lahko pomerili (e v no-ni signalizaciji (Morse) in se poalili v aljivem tekmovanju.

V soboto se boste odpravili na pot, ki si jo boste za-rtali sami. Na karti boste imeli podano lokacijo vseh KT in naloge, ki jih je potrebno opravljati na teh to-kah. Določena bo asovnica, v kateri se bo treba nujno vrniti na start. V tem -asu lahko pobere toliko KT kot imate -asa. Orientacijski pohod bo zaobsegal mrtve KT, ki bodo ozna-ene z zastavico in opremljene s perforatorjem, in seveda ive KT, kjer boste opravljali naslednje naloge: prakti-ni in teoreti-ni test PP, test @VN (tema: @VN v Primorju), skica in prehod minskega polja, semafor, skica in opis terena, skica in opis poti, profil terena in hitrostna etapa.

^i-ev memorial bo potekal v okolici Ljubljane, udeležite pa se ga lahko ob vpla-ilu tartnine, ki bo značala 8.800 SIT na ekipo. Ekipe, ki so na ^i-u e tekmovale, imajo 10-odstotni popust (v ekipi morajo biti vsaj trije -lani, ki so e bili na ^i-u.) Nove ekipe imajo prav tako 10-odstotni popust (v ekipi morajo biti vsaj trije novi -lani). Za hrano, no-itev in zabavo bo poskrbljeno, za udeležbo pa boste poskrbeli vi.

Vse nadaljnje informacije dobite na tel.: 662-346 (Bili-Biljana Hacin) ali na E-mailu: Mitja.Blaganje@guest.arnes.si

RAZPIS ZA NAJBOLJ UGODNEGA PONUDNIKA

Predmet

Zveza tabornikov Slovenije razpisuje zbiranje ponudb za odkup taborniške ko-e Večica na Veliki planini.

Opis:

1. Parcela 744/41, vložna na številka 329 k.o. rna v izmeri 124 m² in stavbiše 55 m², oboje cca 50 m pod vrhom sedenice na Veliki planini.

2. Ko-a je zgrajena po nar-tih planšarskih ko- (ve-ji tip), ima tri spalnice s po tremi posteljami, kuhinjo, jedilnico in druge pritlikline (lopo, straniše, predsobo); drvarnica je v posebnem objektu v neposredni bližini ko-e.

Izključna cena: 3.500.000,00 SIT

Pogoji pri zbiranju ponudb:

1. Pri zbiranju ponudb lahko sodelujejo pravne osebe, ki imajo sedež na območju Republike Slovenije, in fizične osebe, ki so državljanji Republike Slovenije.
2. Zakoniti zastopniki pravnih oseb morajo k ponudbi priložiti overjen izpis iz sodnega registra za pravno osebo in zastopanje, ki ni starejše od 30 dni.
3. Fizične osebe morajo k ponudbi za nakup nepremnine priložiti potrdilo o državljanstvu Republike Slovenije.
4. Ponudniki morajo najkasneje do vključno 25.9.1998 vpla-ati varšino v višini 10 % od izključne cene na imeno Zveze tabornikov Slovenije, Ljubljana - št. ra-una 50101-678-47184, sklic na številko 8888.
5. Namesto varšine lahko predložijo garancijo prvorazredne banke v korist prodajalca, z navedbo "Brez ugovora za pla-ilo varšine na prvi poziv" in z navedbo zneska za katerega je izdana garancija.
6. Varšina se ne obrestuje. Vpla-ana varšina bo upoštevana pri pla-ilu kupnine, neuspešnim ponudnikom pa vrnjena v treh dneh, brez obresti.
7. Izbrani kupec je po odpiranju ponudb prodajno pogodbo dolžan skleniti v osmih dneh po obvestilu o izbiri, sicer se pogodba ne sklene in se varšina ne vrne.
8. Kupec je kupnino dolžan pla-ati v celoti v 30 dneh po podpisu pogodbe, z včetjem varšine.
9. Nepremnine se prodajajo po na-elu "videno - kupljeno". Izmere so navedene po katastrskih podatkih.
10. Prometni davek in vse druge stroške za prenos lastništva in ureditev zemlji(koknji) nega in registrskega stanja pla-a kupec.

11. Ogled nepremi-nin je mo`en po predhodnem dogovoru s poobla{encem g. Francem Merelo, tel. 061/300-0820.

13. Pisne ponudbe sprejemamo in morajo biti vro-ene na naslov prodajalca do vklju-no 25.9.1998 z oznako "PONUDBA - NE ODPIRAJ". Odpiranje ponudb bo 30.9.1998 ob 17.00 uri na sede` u Zveze tabornikov Slovenije.

14. Izbira najugodnej{ega ponudnika bo opravljena v 3 dneh po odpiranju ponudb. O izbiri bodo ponudniki obve{eni pisno.

Spet je tu JOTI!

Res je! Tudi letos se bomo pridru`ili temu velikemu dogodku. 16., 17. pa vse tja do 18. oktobra se bomo povezali v veliko taborni{ko internet mre`o in 48 ur prena{ali "megabajte" v vseh mogo-ih oblikah internet storitev (E-mail, IRC, itd.). JOTI - jamboree on the internet v prevodu pomeni "megalo-mansko" sre-anje tabornikov na internetu. Akcija je mednarodno koordinirana in jo izvaja veliko (tevilo tabornikov - internet strokovnjakov. Udele`ite se je lahko prav vsi! Vse kar potrebujete je le ra-unalnik, modem in nekaj ra-unalni{kega navdu{enja. Podrobnej{e informacije lahko najdete na naslovih:

<http://www.scout.org/joti/> in <http://www.scoutlink.org/>.

Na va{ rodov naslov boste dobili tudi majhen priro-nik z vsemi potrebnimi navodili za uspe{no izvedbo akcije.

Prijave sprejemam do 10.oktobra na naslov:

E-mail: gaby@kibla.org

S-mail: Gabrijela Sever

@upan-i-eva 7

2310 Slovenska Bistrica

Telefon: 062/812-433

@elim vam uspe{no IRC-anje!

Gaby

TOTeM 1998

Rod sne`ni{kih ru{evcev iz Ilirske Bistrice vas vabi na novo Taborni{ko Odbojkarsko Tekmovanje na Mivki, ki se bo zgodilo:

Kje? V Ilirski Bistrici, stadion Trnovo (cca 300 m od `elezni{ke postaje).

Kdaj? 11. in 12. septembra 1998 (petek, 11. 9. prihod in nastanitev, sobota 12. 9. tekmovanje in spremljevalne aktivnosti).

Kdo? Me{ane ekipe -etvork(2` +2m in do 2 rezervi, vendar sta

na igri{u lahko le dva predstavnika istega spola hkrati). Starostnih omejitev ni, -eprav je tekmovanje mi{ljeno za kategorijo PP in mlaj{ih gr-.

Kako? Za preno-i{-e bo poskrbel organizator ({otori), prinesite pa spalko, armaflex, mena`ko in veliko dobre volje.

Prijavnina? 1.200 SIT na osebo + 1.200 SIT {tartnina na @R 52210-678-92841 s pripisom "za TOTeM"

Prijavite se lahko na naslova:

Miha [kerlavaj, Pod Stra`ico 13, 6250 Il. Bistrica, tel. 067/42-173; Gregor Kova-i-, Maistrova 18, 6250 Il. Bistrica, tel 067/82-032. Tu smo vam na voljo tudi za morebitne dodatne informacije.

RAZPIS

Izvr{ni odbor ZTS vabi k sodelovanju kandidate za delo ODGOVORNEGA UREDNIKA REVIIJE TABOR.

Kandidati morajo imeti izku{nje pri urejanju revij, od njih pri-akujemo aktivno znanje angle{-ine in ustrezno strokovno izobrazbo.

Delo odgovornega urednika je honorirano.

Prijave z dokazili sprejemamo do 15. oktobra 1998 na naslov ZTS, Parmova 33, 1000 Ljubljana.

Izbrani kandidat bo imenovan za odgovornega urednika revije Tabor za letnik 1999.

Taborni{sko Orientacijska Kolesarska Avantura - TOKA '98

Rod aragonitnih je`kov iz Cerknega organizira akcijo TOKA '98 (Taborni{ka Orientacijsko-Kolesarska Avantura), ki bo 19. in 20. septembra 1998 v Cerknem. Akcija je namenjena tabornikom (PP) in zunanjim udele`encem. Z akcijo bi radi naredili tudi nekaj propagande za na{ rod in omogo-ili na{im -lanom sre-anja s taborniki iz drugih rodov. To je pravzaprav tekmovanje z gorskimi kolesi s prvinami orientacije. Sama proga, ki je dolga dobrih 35 km, poteka po makadamskih in kolovoznih poteh cerkljanskih hribov. Ponuja kar nekaj dolgih vzponov in kar je najpomembnej{e, zelo zanimive spuste. Udele`enci, ki bodo tekmovali v skupinah po 2 ali 3, bodo dobili karto z vrisano potjo in osmimi kontrolnimi to-kami. Kar potrebujete, je gorsko kolo, -elada, kompas, armafleks,

TABORNIŠKI VESTNIK

Ureja: IVO ŠTAJDOHAR, leto XLV

spalna vre-a, mena`ka ter kar nekaj kondicije. Organiziran bo tudi obisk bazena.

Cena udele`be je 2.000 SIT na osebo. V ceno so vklju-eni trije obroki (kosilo, ve-erja, zajtrk), nastanitev, obisk bazena in stro`ki organizacije.

Ob prijavi bodo ekipe prejele natan-nejša navodila, ob morebitnih nejasnostih pa lahko poskusite tudi na telefonu: (065) 75-140 (Luka).

Prijavite se lahko na omenjeno telefonsko {tevilko oz. na e-mail naslov: raj_cerkno@iname.com

REPUBLIŠKI MNOGOBOJ ZA GG, PP IN GRČE

CELJE 19.-21. Junij 1998

GOZDOVNICE

[tevilka	Rod	Skupaj to-ke	Mesto
105	RDGO Celje	79,15	1
109	RSR Ilirska Bistrica	77,01	2
102	RZ@`eri	54,8	3

GOZDOVNIKI

206	RPG [o{tanj	77,91	1
208	RPEJ Zagorje	68,98	2
210	PR Gorje	64,61	3

POPOTNICE

301	RSR Ilirska Bistrica	86,82	1
302	RZ@`eri	69,23	2

POPOTNIKI

401	RMK Radomlje	72,57	1
403	RDR Medvode	72,07	2
402	RPT Tolmin	71,52	3

GR^E

501	RSR Ilirska Bistrica	134,32	1
-----	----------------------	--------	---

REPUBLIŠKI MNOGOBOJ ZA MURNE, MEDVEDKE IN ČEBELICE

ILIRSKA BISTRICA, 12. – 14. 6. 1998

MURNI

[T.EKIPE ROD	VOD	SKUPNI USPEH
1 RJ Jesenice	SINI^KE	ZU
2 RSR II. Bistrica	PAGLAVCI	ZU
3 RSR II. Bistrica	PIKAPOLONICE	ZU

4 KR Maribor	FI@QL^KI	ZU
M^ I.		
101 RLG Pesje	^RTICE IN PIKICE	ZU
102 RPG [o{tanj	COFKOV COF	ZU
103 RSR II. Bistrica	MEDVEDKI	ZU
104 RBP Muta	VOLKI	U
105 RP Tolmin	^MRLJI	U
106 RZR Zre-e	PAJKI	U
107 RBS [empeter	POLHI	ZU
108 RJ Jesenice	BUKE	ZU
109 RFL Miklav`	MODRI DIRKA^I	ZU
110 KR Selnica	VODOVOD	ZU
111 R^J Sl. Bistrica	SON^KI	U

M^ II.

201 RLG Pesje	PLANINSKI ORLI	ZU
202 RPG [o{tanj	BLUE FAMILY	ZU
203 RST Dom`ale	ZVITI LISJAKI	U
204 RPG [o{tanj	POGUMNI TIGRI	ZU
205 RZR Zre-e	PINGVINI	U
206 RKJ Ravne	GAMSI	U
208 RUR Maribor	HUGOTI	U
209 R XI SNOUB Mb.	KOALE	ZU

M^ III.

301 RMR Mirna	RAZISKOVALCI	U
302 RPG [o{tanj	LEV^KI	ZU
303 RPG [o{tanj	PIRATI	ZU
304 RRZ Ljubljana	DIHURJI	U
305 RSR II. Bistrica	SITNE MUHE	ZU
306 RBP Muta	MEDVEDKI	U
307 RZ@`eri	HR^KI	ZU
308 RPEJ Zagorje	VOD DUHOV	U
309 RSR II. Bistrica	BULSI	ZU
310 PR Gorje	ORLI	ZU
311 RP Tolmin	MAT MAT GRIZELDE	ZU
312 RP Tolmin	MAT MAT GRIZELDE	U
313 RZR Zre-e	RA^KE	U
314 RLG Pesje	GLISTE	ZU
315 XI SNOUB Mb	KROKODILI	U
316 RS Maribor	BODE^E VRTNICE	ZU

M^ IV.

401 XI SNOUB Mb	KAMELE	U
402 RLG Pesje	[TOFLCI	U
403 RDR Medvode	SUPER GOLOB^KI	U
404 RPG [o{tanj	METALCI	U
405 RPG [o{tanj	ROLERKE	U
406 RBP Muta	JAGR^KI	ZU
407 RSR II. Bistrica	HOLOBOTNICE	U
408 RPEJ Zagorje	KLEPETAL^KI	U
409 PR Gorje	VEVERICE	U
410 RP Tolmin	TATANKA JOTANKA I	U
411 RP Tolmin	TATANKA JOTANKA II	U
412 RP Tolmin	TATANKA JOTANKA III	U
413 RKJ Ravne	MEDVEDI	U
414 RKJ Ravne	ZASNE@ENA GORA	U
415 RKJ Ravne	ZLATE LISICE	U
416 RS Maribor	OPICE	U

POROČILO Z DRŽAVNEGA MNOGOBOJA ZA MMČ ILIRSKA BISTRICA, 12. – 14. 6. 1998

Državni mnogoboj za MURNE, MEDVEDKE IN ČEBELICE je potekal v organizaciji RODU SNEŽNIŠKIH RUŠEVCEV iz Ilirske Bistrice. Udeležilo se ga je 55 ekip, od tega 4 ekipe murnov. Število prijavljenih ekip je zelo zadovoljivo, moteč pa je predvsem podatek, da se mnogoboja udeležujejo le rodovi z nekaterih območij. Zgolj simbolično (ena ali dve ekipi) pridejo na mnogoboj predvsem iz ljubljanskih in obljubljanjskih rodov, pogrešamo pa tudi več rodov z Dolenjske. Glede na to, da je državni mnogoboj edina večja akcija za to starostno kategorijo, pošiljamo vodstvom rodov, ki se mnogobojev ne udeležujejo, to kritiko le v razmislek.

Mnogoboj ni samo dogodek v tekmovalnem smislu, ampak je tudi enkraten družabni dogodek. In to smo dokazali tudi letos. Ob odlični organizaciji domačih tabornikov, ki so skrbeli za naše čim prijetnejše bivanje, smo poleg vseh tekmovalnih aktivnosti preživeli tudi dva lepa večera in prijetne sobotne urice v delavnicah.

Zelo zanimiv je bil spremljevalni program, ki se je začel z zgodnico pri večernem ognju. Nadaljeval pa se je skozi vso soboto, kjer so murni, medvedki in čebelice v delavnicah ustvarjali deželno barv. Mnogoboj se je končal s privlačno podelitvijo priznanj in nagrad v šolskem amfiteatru. Na koncu smo tako organizatorji kot udeleženci zadovoljni odšli proti domu in sklenili, da se naslednje leto zopet vidimo.

Veliko je oseb, ki si zaslužijo zahvale. Na prvem mestu je to v celoti ROD SNEŽNIŠKIH RUŠEVCEV, katerega člani so zares vestno organizirali mnogoboj. Tomo Šajn, Leon Rolih, Polona Černigoj so samo nekateri izmed njih. Zahvala tudi Ingrid Fatur za zelo domiselno izvedbo delavnic, in osebju ter ravnateljici OŠ Antona Žnidaršiča. Ne gre pozabiti tudi vseh sodnikov, ki so pomagali pri izvedbi mnogoboja.

Naj na koncu izrazim še misel, ki se mi je utrnila ob odhodu iz Ilirske Bistrice: lepo je videti skoraj 300 otrok zadovoljnih odhajati proti domu, in spoznanje, da se je trud, ki smo ga vložili vsi skupaj, izplačal.

Aleš Arko, pomočnik načelnika za program

SEMINAR ZA PROPAGANDISTE NA OBZORJU

Ideja, da se na ravni Zveze organizira in izvede seminar za propagandiste, se mi zdi naravnost odlična. Veliko tabornikov se ukvarja s propagando v rodovih, vendar žal niso povezani. Tako na druge ne morejo prenesti vsega znanja in izkušenj, ki so jih pridobili ob delu. Prepričan sem, da bi dobro povezana mreža propagandistov lažje, učinkoviteje in enotneje predstavljala rodove in ZTS v javnosti, kot to sedaj uspeva redkim, razkropljenim navdušencem. Ta seminar bo dober korak v pravo smer.

Črtomir Borec, propagandist v Rodu XI. SNOUB iz Maribora

Mir v Sredozemlju

V začetku julija sva se z Andrejem Ruterjem (RMB) udeležila II. seminarja za izobrazbo za mir v Sredozemlju. Seminar, ki je bil v Madridu, je bil namenjen mladim predstavnikom izobraževalnih organizacij vseh narodov Sredozemlja, med katerimi so prednjacili skavti in člani skupin Unicefa. Predavanja so bila zelo raznolika in široko zastavljena. Obsegala so teme, kot so reševanje konfliktov, razumevanje drugačnih, toleranca, konfliktna območja Sredozemlja, ... Predstavili pa so tudi konkretne projekte, s katerimi si prizadevajo usmerjati k miru v Sredozemlju. Takšna je Oaza miru, naselje na zasedenem območju v Izraelu, v katerem živijo Palestinci in Izraelci skupaj, ali pa Peace Cruise, ki ga organizira WDSM - Evropska regija. Bolj kot formalni del seminarja so k razširivi obzorij in k razumevanju drugih kultur pripomogle aktivnosti, ki so se izvajale v prostem času. Lasten bazen, tekme svetovnega nogometnega prvenstva, družabni večeri in neorganizirani skupinski ogledi mesta so ves čas dvigovali raven volje. Vzdušje je bilo podobno tistemu na inštruktorskem tečaju. V vsem Sredozemlju imamo zdaj nove prijatelje, ki so nas že povabili na obisk. Torej, predstavili smo Slovenijo, izgubili nič, se veliko naučili in ves čas uživali. Pa še Madrid smo si delno ogledali.

Črtomir, XI. SNOUB

izredno resna rubrika
za družabno kroniko in druge
norčije

pogumno:

LEV NE BO OGROZIL ROTA!

Konec avgusta so taborniki iz SPODNJE Idrije med pripravami na Republiško orientacijsko tekmovanje, ki se ima od 25. do 27. 9. zgoditi v bližnjih Žireh, prišli do strašljivega odkritja: po okolici Žirov se klati lev!

Pa bo divja ival ogrozila ROT? "Nikakor! Odkar se je raz(iri)la vest o levu, je prijav(e ve- Najbolj zagreti celo omenjajo "levji gola` " na bivakih. Kar 150 ekip bo na {tartu!" pravijo rli `irovski organizatorji, ki so se novim okoli{-inam hitro prilagodili.

Tematiko testa na progi so spremenili v "Lev - kralj `ivali". Ekipam v pomo- so pripravili na-rt poti, po kateri se obi-ajno sprehaja lev (LPP = levova pribli` na pot). Poskrbeli bodo tudi, da bo v novo izdajo Tabornikovega priro-nika, ki bo iz{la ravno na dan tekmovanja, vklju-ena sled leva in osnovni podatki o tej zverini.

Preventivno odsvetujejo le zadr`evanje v vasi Ledinica. Lev naj bi se zaljubil v eno od tamkaj(njih) ma-k in zato bolj pogosto hodi v vas. Ker so @irovci sprva hoteli v Ledinici pripraviti skico terena, je bil va- rovalni ukrep pri-akovan: skica na daljavo namesto navadne skice.

Da bi tekmovalcem olaj{ali trening za ROT, smo Taborovci stopili do afri(kega {tudenta slavistike A. A.

B. B. in ga povpra{ali, kaj storiti ob sre-anju z levom. Njegov nasvet: "Vzemite s seboj veliko konzervo mesa. Ko se lev pojavi, mirno in po-asi odprite plo-evinko, mirno in po-asi jo postavite predenj, mirno in po-asi se obrnite pro- in TECITE!!!"

Stare{ina ZTS pa nam je zaupal {e parlamentarno govorico, ki marsikaj razjasni: Med osamosvajanjem dr`ave leta 1991 se je eden od slovenskih politikov nahajal na turneji po Afriki. Gostitelji so mu za ljubljanski `ivalski vrt podarili levjega mladi-ka. Vznesei politik ga je privatiziral, z diplomatskim potnim listom zlahka pretihotapil v domovino, nato pa ga imel zaprtega v koko{njaku.

Lev je rastlel, bil je priden, le slovenske narodnozabavne glasbe nikakor ni mogel prena- {ati. Neko nedeljo se je ob glasno predvajani "Na Roblek bom od{el!" kon-no strgal z verige in zbe`al.

Lev sli{i na afri(ko ime "Opakatekate" (v prevodu: Darilo neodvisni Republiki Sloveniji), zato ekipam polagamo na srce, naj se na ROT-u nikar ne derejo "KT, KT!" ali kaj podobne- ga, saj bi lahko pri{lo do usodnega nesporazuma.

VSAKDO NOSI SVOJE VESOLJE V SEBI

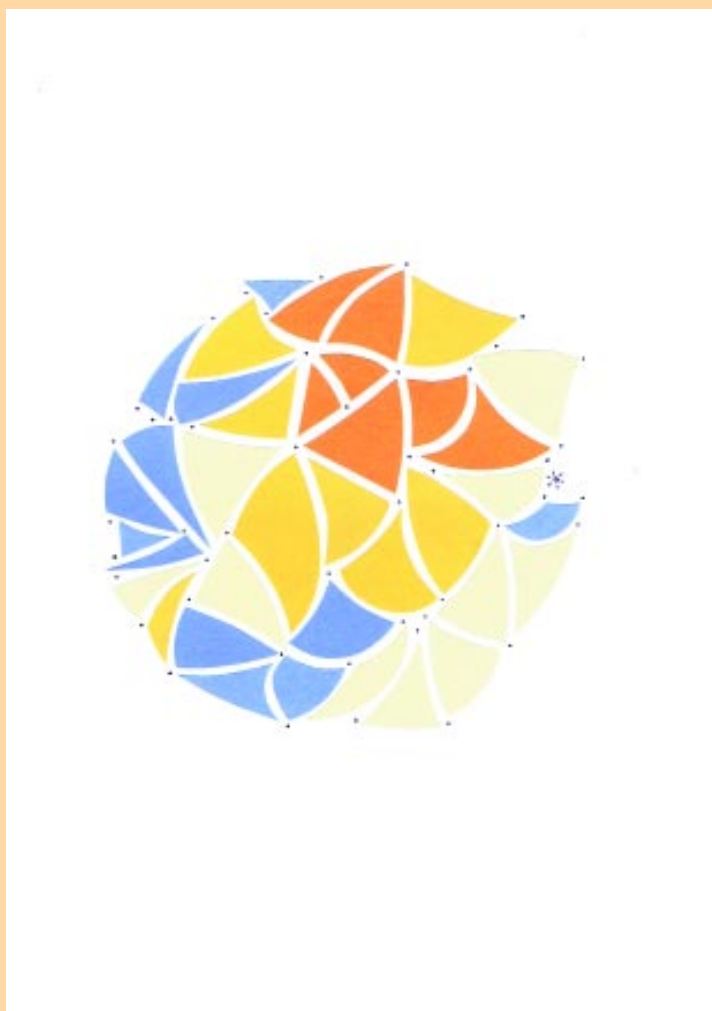
Taborjenje. Nekaj dni pod platneno streho z mnogo novimi in nekaj ve-nimi obrazi je `e za mano. Bivanje med travami in nebom je v meni zopet prebudilo ob-utke majhnosti in minljivosti, pa vendar tudi nerazlo`ljive trenutke -utenja popolnosti in mo-i. Za ve-no so se vsidrale vame podobe sonca, ki se v ve-ernem `aru staplja z mirno gladino jezera. Nekje v daljavi kramljanje ptic, globoko v meni pa -lovek, ki gleda. ^lovek, ki opazuje, in -lovek, ki vidi.

Gledam seme, ki ga je roka narave spustila v naro-je vla`nih trav. Opazujem -udovit cvet, ki se vzpenja proti soncu. Vidim, kako svoje bogastvo narava zapu{-a plodu. In se ohranja skozi ve-nost ...

Ne potrebujem knjig velikih filozofov, da bi mi povedale, kje je moje mesto. Pre-dale- so mi v-asih misli modrecev. Ne-dosegljivo mi je vesolje, ki ga odkriva zna-nost.

Vendar pa ... Veliko je bilo sprehodov, mnogo raziskovanj in precej budnih misli, ko sem za-ela spoznavati, da svet okoli mene ni kon-en, da nobena misel nima meja. In ko sem v zgodnjem jutru sredi sve`ega gozda spoznala, da nosim vesolje v sebi ...

Vsakdo nosi svoje vesolje v sebi. Vsakdo nosi svojo nenapisano vero v sebi. Vsakdo enkrat vzklije v di{e- cvet.

Lrga

GLASILA

Prebrala in predstavila Marta

Bolj malo bom povedala, ker je bolj malo glasil. Vprašujem se, kod je taval KURIRČEK, glasilo Rodu

severnega kurirja iz Slovenj Gradca. Na njem piše april 1998, posebna izdaja. Le kdo ga je tako pozno potegnil iz pozabljivega predala? Pa ga je bilo vredno prebrati.

Ob Dnevu tabornikov in Dnevu zemlje so prikazali utrip taborničtva v svojem kraju. Pod naslovom Kdo so kurir-ki so duhovito predstavili svoj rod. NAIKA – kdo je to? Najka ni najnovejša firma obla-il ali sredstev za meh-anje perila, temve- je prav simpati-no, ne-no in dolgolaso bitje, ki opravlja na-elničko funkcijo. In LEV^KI? Niso zverine, ampak le divje razigran M^ vod, ki ga kroti vodnica Keča. Da niso prav ni-smrkavi pod nosom, boste lahko razbrali iz njihovih do`ivljajev, {e bolje pa bo, da se z njimi pomerite v streljanju z lastnoro-no izdelanimi lesenimi loki in pu{-icami. Vodnica ve o njih povedati tudi to, da so vneti obo`evalci skupine Kelly Family, rade volje pa vam bodo zapeli tudi kak{no taborničko. Vodnički par ANA & LENA skrbi za rde-eruti vod FOLKI, ki ga odlikujeta ustvarjalnost in umetniška nadarjenost. Folki radi ri{e-jo in pi{e-jo, kot prave tabornice pa se ne ustra{ijo niti potovanj z rudničkimi vlakcem v podzemlje Pece, z me`ičkimi Perkmandeljci in {krati pa bi takoj od- {le na sre-anje VOD – VODU.

Potem je tu {e GG vod [torklje, ki s svojimi pubertetničkimi muhami povzro-a svoji vodnici POLDI blond lase in v zrak {trle-o frizuro. Je pa njihova jata

obletala `e skoraj vso Slovenijo, in se spoznala s taborniki iz drugih rodov. [e en GG vod je: Z njimi se trudita MEGLA in KOPRIVA, ki sta `e vsega hudega vajena. In tako naprej.

V tej {tevilki napovedujejo prihodnje akcije, spregovore o jamboreju v ^ilu, ponudili so izdelavo goloba miru, Polda je opisala napeto zgodbo o biva-kiranju v ko-evskih gozdovih. Tudi em-ki so napisali, kako jim je pri tabornikih. Pa pesmice zlagajo, namesto horskopa imajo kurir-kov drevoskop, med testnimi vpra{anji – kak{en tip tabornika si – je tudi tole: V son-nem dnevu se sprehaja { po gozdu in sre-a{ medveda z

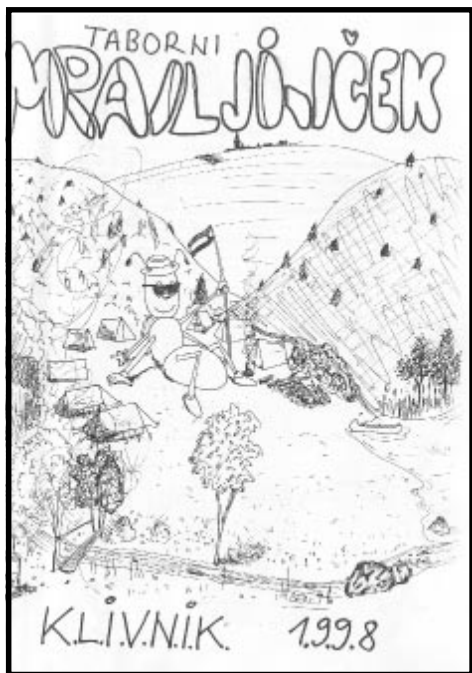
zeleno rutko okoli vratu. Kaj si misli? A – gotovo je pozajtrkoval enega od na- {ih, C – Nemogo-e, medvedovo obmo-je ni registrirano pri ZTS, B – Wau, z njegovim vodom bi lahko imeli sre-anje vod vodu.

April je `e dale~, ali je na vidiku kak{na nova {tevilka?

TABORNI MRAVLJINČEK

Ljubljanski rod ^rnega mrava je prvi, ki nam je poslal glasilo z leto{nje-ga taborjenja. Najprej so opisali prelest-

no pot do tabora in kako so si na izletu skuhalo -orbo, {e prej pa so si morali pri prijazni kmetici sposoditi lonc. ^e so kdaj kuhali gola` po Rokovem receptu, ne vemo, zagotovo pa bi bil slasten. V glasilu so {e mravoskop, mali oglasi, {ale, pica-ali se spla-a, nekaj {porta, najve-ji bum pa je MRAWIN, super univerzalno vseuporabno sredstvo v teko-em stanju. Skratka - zdravilo za vse bolezni tega sveta. Izumitelja Izy in Gobi sta videla veliko mal-kov bolehati in sklenila, da bosta temu naredila konec. Zaprla sta se v laboratorij in po dolgotrajnem trudu na{la re{itev. To je seveda MRAWIN. U`iva{ ga lahko kot sirup, vdihuje{ njegovo paro, inhalacijskos mrawynis, s teko-ino se lahko ma-`e{, mo`en je tudi mravynic injekcis zelos bolis, pa . . . . Nakup je mo`en le preko TV prodaje HO SHOP. In {e v Mrawin fan club se lahko v-lani{. Pa {e nekaj,

Ali poznate staro himno ^rnega Mrava? Rojena je bila na taboru dru`ine VI-HARNIKI v Zavr{nici 1957 leta. Povedala jo je stra mravlja ^RNA SKVO – babi Lenka. Takole gre:

Dviga plamen se iz sve-e,
iz {otora na{ega,
ki pod smreko mirno spava,
zraven mravlji{-a vel'kega.

Tam {otori se blef-ijo,
potok mimo ropota,
in oznanja vsej narodi,
kje je ^rni mrav doma.

Poslu{ajte o mravljinici,
kuh'nje na{e lepi spev,
pesem velike mena' ke,
repete je njen odmev.
(Poje se na napev Dviga plamen...)

Dobili smo tudi 7. številko glasila SKAVTIČ

Izdaja ga Zdru`enje slovenskih katoli{kih skavtinj in skavtov. V-asih je dovolj `e malo sre-e, ki te re{i kak{ne ve-je skrbi. Tako kot je Bogdana. Z avtom je ustavil gospej, ki je {topala, hkrati opravil dobro delo, in ko je beseda dala besedo dobil dovoljenje, da lahko taborijo na njeni parceli ob Kolpi.

Zagnani E. Kojot je na prvi strani povedal svoje mnenje o odnosih med ZSKSS in ZTS, na naslednjih straneh pa se vrstijo prispevki o dogodkih in aktivnostih – od zimovanja do skavtskih izpitov, obljube, izletov, taborjenj, nadaljevanje o ro{kci pe{poti . . . V glasilu lahko preberete pogovor z Marjeto Cevc, -lanico evropskega odbora Waggs, pojasnilo o vzgojnem namenu in pomenu kroja ter o dr`avnih simbolih na skavtskem kroju. In seveda drobna obvestila Zdru`enja.

Pomladi je iz{el VIHARNIK

Izdaja ga Rod kra{kkih viharnikov v Postojni. Opisali so nekaj minulih akcij, napovedali so taborjenje ob Kolpi, in tabornikom in star{em povedali vse, kar morajo o njem vedeti, in predvsem, kako se morajo nanj pripraviti. Opozorili so, da je vdihavanje cigaretnega dima zdravlju bolj {odljivo kot katero-

koli drugo onesnaženje zraka, za reševanje pa ponudili nekaj zank in ugank. NOT je sicer še daleč, pa bo spet nov. Priporočam vam, da si preberete, kako sta se prelivala strah in pogum in kako so došle NOT Tjaša Likar in Pejke. Poučno!

UTRINKI Z NOT-a

Še pred nekaj meseci sem si predstavljala, da je NOT nekaj zelo tekega in da lahko tu kaj dosežeš le s trdim delom in pripravami. No, nekaj od tega je še res, ampak ni tako hudo.

"Pejke" smo se prijavile za 4. Ve-jihi rezultati nismo pri-akovali. Tudi za temeljite priprave nismo imele prave volje. Šas pa je hitro mineval in naenkrat nas je postalo počteno strah. Takrat pa nas je v roke prijel Peter Bajec-Kekec in za-ele smo z rednimi pripravami. Nekajkrat smo šle na orientacijo, tu okrog Postojne. Kljub pripravam pa smo še vedno imele ob-utek, da smo se s prijavo na NOT prenašile. Bili so trenutki, ko smo še skoraj obupale. Kljub vsem temnim ob-utkom smo vztrajale, kajti po drugi strani smo komaj-akale tisti vikend v marcu, da si

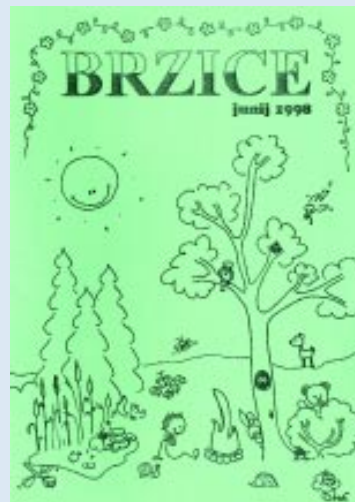
pridobimo še eno izkušnjo. Končno je prišel 21. marec. Odpravile smo se na vlak in šele tam opazile, da ne znamo dobro topografskih znakov. Strah se nas je vedno bolj prijemal in v zmedu smo pozabile še tisto, kar smo prej znale. V Logatcu smo izstopile in se podale proti Oč, kjer je bil zbor in start. Celo pot do tja smo bile bolj tiho in vsaka pri sebi je premišljevala v kaj se podajamo. Pred šolo je bilo zbranih še veliko ekip. Srečale smo nekaj znanih tabornikov (Ljubljane, Mojco iz Velenja, ...). Prijavile smo ekipo in se poskušale zbrati in pripraviti, da naredimo najboljše kar lahko. Ob 20.00 smo šle na topografijo in moram priznati, da nam je kar šlo. Pri vrisovanju KT-jev nismo bile ravno natančne, ampak nekaj smo zadele. Sledila je dolga pot, katero smo prvič videle. Na poti nismo imele kakšnih večjih zapletov. Signalizacijo smo malo zgrešile, minsko polje pa smo kar zadele, kontrolne točke smo našle vse razen KT3. Na cilj smo prišle s kar nekaj zamude, a občutki so bili super. Vedele smo, da ne bomo zadnje, saj nam je kar šlo in vsa ta pot, strah in vse ostalo je bilo super. Na koncu smo pristale na drugem mestu in bile smo zelo vesele. Še nekaj-asa kar nismo verjele, a je bilo vse res. Rečem vam, še boste imeli kdaj priložnost, da se udeležite NOT-a, pojditte brez zadržkov, ker je super.

Tjaša Likar

Junija so izšle

BRZICE

To je glasilo Račkega rodu iz Ljubljane, ki je po dveh letih spet oševilo. V tem času se je marsikaj dogodilo. Število članov in prav tako vodov Račkega rodu se je podvojilo, vedno pogo-

steje se udeležuje različnih akcij, pripravili so samostojno taborjenje, delovati sta začeli društva in GG in praznovali so 20-letnico obstoja rodu, je Bljač povedal v uvodniku. V rubriki Akcije so zapisali, kaj vse so začeli, katerih tekmovanj in srečanj so se udeležili, v rubriki Po vodih pa, kako lepo je pri njih. Kot pravi Nuša ali Neša: "Se igramo, delamo čofe, piškote, estitke, darila. Spoznavamo nove igrice. Pri taborstvih smo vedno veseli. Enkrat smo postavili šotor. Na drugem sestanku smo zakurili ogenj." V rubriki Igralnica objavljajo igrice, v rubriki Narava pa so tokrat priporočili tabornikom, naj opazujejo učelke. Objavili so tudi taborniške pesmi, Račkiki trištra, na Aninih straneh pa vam bo avtorica poskušala nekaj taborniškega znanja, šeg in navad v vsaki številki Brzic predstaviti na najbolj zanimiv način. Tokrat te beseda o orientaciji in o vsem kar sodi zraven. Reportaža je z ROT-a 97 v Novem mestu, nagradna križanka pa ponuja reševalcem kar tri nagrade – pico, katičo sladkih dobrot in pisemce presenečenja. BRZICE – naj vam ne zmanjka sapa.

Kras, raziskovanje jam

Kras je pomenil v prvi polovici devetnajstega stoletja kamnito negozdno pokrajino, smo napisali v Jamarstvu, v poglavju Kaj je kras in kaj so jame. Da so pojem "kras" povzeli v strokovno izrazoslovje in literaturo prav po našem Krasu, je vzrok v tem, da je bilo naše ozemlje najbolj na očeh takratnih naprednih naravoslovcev, saj preko našega ozemlja potekajo in so potekali najgostejši prometni tokovi iz srednje in vzhodne Evrope proti Sredozemlju. Sprva so domnevali, da kraški pojavi nastajajo le na apnencu kredne starosti, kasneje pa so podobne značilnosti površja opazili tudi na drugih kamninah: breči, konglomeratu, na dolomitu. Med kamnine, kjer se kras lahko razvije, sedaj prištevamo tudi sadro, sol, anhidrit.

Kot značilnost krasa so sprva smatrali predvsem depresijske oblike - vgl. bobine, lebiče, vrtače, kraška polja. Kasneje so med kraške značilnosti uvrstili tudi podzemne votline, jame, brezna in dodajali še vodne oblike, poiralinke in izvire z dolomiti značilnostmi.

V Sloveniji te značilnosti opazujemo v domala sklenjenem pasu od Julijskih Alp preko Poljucke, Jelovice, Banjške planote, Trnovskega gozda in Hrušice v Javornike, Snežnik, Veliko in Malo goro do Roga. Seveda je v ta pas treba šteti tudi Kras jugozahodno nad Vipavsko dolino in pas preko Slavnika v Istrijo. Na drugi strani pa se s kraškimi pojavi odlikujeta še Suha in Bela krajina, del Gorjancev, Savinjske in Kamniške Alpe s predgorjem ter posamezni masivi v porečju Savinje, ki jih imenujemo "osameli kras". Take so npr. Menina, Dobrovlje, Peca in Olčeva, Kopitnik ter vrsta manjših območij v Halozah, Slovenskih goricah in v Podravju.

Koliko jam ...

Na tem območju, ki zajema okoli 44 odstotkov vsega slovenskega ozemlja, je raziskanih še preko šest tisoč jam, izvirov in poiralinikov. Vsi podatki so zbrani v arhivu, v katastru, ki ga hrani Jamarska zveza Slovenije, in gre za podatkovno bazo, ki bi jo moral upoštevat vsak gospodarski poseg v prostor. Tu imam v mislih predvsem hidrotehnične in gradbene posege ter urbanizacijo. Kraška

podzemeljska voda je vir vode za oskrbo s pitno vodo, vendar je zelo onesnažena in tudi zelo ogrožena. Kraška podzemeljska voda ni primerno zaščitena od vplivov s površja, predvsem s infiltracijo odpadkov in komunalne dejavnosti na krasu niso dohitevale stihijske gradnje in urbanizacije. Med "naglavnimi grehi" na krasu je odlaganje odpadkov v jame in brezna, izpustitev odpadkov v ponikovalnice in kraške razpoke, gradnja industrije z nevarnimi odpadki in postavljanje vinorejskih farm, katerih odplake končajo v kraškem podzemlju ... Vsa ta nesnaga se kmalu pojavi na površju v izviroh, ki jih izkoriščajo za pitje. Tu ne velja pravilo, da se voda očišči, še tje preko sedem kamnov. Morda je to veljalo že v začetku preteklega stoletja, danes, ko ima vsaka hiša na stranišče in izplakovanje in pralni stroj, danes, ko imamo različne pralne praške in uporabljamo na tisoč vrst kemikalij, pa ne velja več.

"^lovek je poskrbel, da prihaja v podzemlje vse vrste onesnag. Prihajajo celo strupene snovi, ki živijo in bakterije v podzemlju in v jamah uničujejo. Nekoč so jamarji mislili, da je vsaka voda v jamah pitna, sedaj pa le redkatero vodo v jami lahko pijemo ... [tevilne jame so postale kanali bolj ali manj strupene gnojnice, ... je napisal spelebiolog, ki je nadaljeval, da "tako izgubljamo bogat vir novih znanstvenih spoznanj. Mnoge vrste bodo izumrle, ne da bi bile odkrite! Pa tudi sicer z izumiranjem dobivamo znake, da z okoljem, predvsem pa z vodo, ni vse tako kot bi moralo biti."

Dostopne vode na krasu je malo, torej je dragocena! Ohranjanje čistih voda je koristno za zdravstvo kot tudi za loveka, ki na krasu živi. Ne smemo pozabiti, da vsaka odvržena nesnaga prej ali slej pride v podzemeljsko vodo. In to ne le na krasu!

Se nadaljuje

Dušan Novak

Foto: Jamarski klub Železničar, Ljubljana

Z MOTORJEM OKOLI SVETA (III.)

Poletna vročina se je, pravijo, prevesila v jesen, ki ji rečejo zima. A dvajset Celzijevih stopinj me ni prepričalo. Bilo je soparno, le redki komarji so se prerivali med še bolj redkimi pustolovci, ki so raziskovali čudoviti svet narodnega parka Everglades na jugu Združenih držav Amerike.

Dale- od ameriške plastike, prenaseljenih mest in hrupnih zabavišč. Subtropski ekosistem je razpreden na več kot 600.000 kvadratnih kilometrih. Konec leta 1997 so praznovali petdeseto obletnico, odkar so z namenom zaščitene bioloških posebnosti unikatnega sistema na jugu Floride ustanovili narodni park in ga poimenovali Everglades.

Danes živi na zaščitnem območju znotraj rezervata nekaj sto Miccosukee in Seminole Indijancev. Nedolgo nazaj so bili edini ljudje, ki so znali živeti z nepredvidljivo vodnato površino. Vključno z aligatorji, krokodili, pelvami, morskimi kravami in panterji pred vrati.

Pot je bila končno spet zanimiva. Veliko sem se ustavljala, opazovala in učevala. Le izjemoma potujem takoj na -asi. Prihajala sem z juga. Z otokov Keys, na najjužnejšem delu Floride. Pot do Everglades je bila zanimiva, polna palm in peščenih plaž. Preden sem dosegla Miami, sem skrenila proti zahodu in se odločila za vhod z vzhodne strani parka.

Moderni izobraževalni center za obiskovalce na vhodu je bil na novo odprt pred nekaj meseci. Ponuja odlične možnosti priprave na srečanje z divjino, živalstvom ter rastlinstvom v njem. Dobra video produkcija je brezplačna in

vredna ogleda. Predstavi, geologijo in biološko ozadje ekosistema, življenje v njem in značilnosti, zaradi česar je nekaj posebnega. Razpoložljiva poljudna in strokovna literatura različnih tavnostnih stopenj je namenjena posameznikom z različnimi cilji ter pripravo. Na modernem in poučnem razstavnem prostoru so predstavljene vse ekološke niše zastopane v parku.

Kjer krokodili in aligatorji živijo skupaj

130 kilometrov tlakovanih cest in 250 kilometrov poti ter steza je razpredenih po 180.000 hektarjih vodnate zemlje. 220 kilometrov obale v Mehikem in Floridskem zalivu je edini kraj na svetu, kjer si krokodili in aligatorji delijo življenjski prostor. Sicer podobni vrsti imata različne zahteve do okolja, v katerem živa. V pisani divjini Everglades sta se obe vrsti - aligator in zaščiteni ameriški krokodil dobro znašli.

V narodnem parku z največjo travnato prerijo v severni Ameriki na nadmorski višini ni metrov je našlo dom več kot 25 sesalskih vrst, 60 različnih plazilcev in dvoživk. Ribji predstavniki pripadajo 45 družinam ter so zanimiva družaba več kot 400 identificiranim pticim vrstam. [tevilni epifitski predstavniki, tiste lasem podobne rastline na kamnih, ki so na prodaj v cvetličarnah, divje rastejo na deblih več kot 120 drevesnih vrst na močvirni Floridi. Kar 24 orhidej je presenetilo moja favnistična priprava v zanimivem svetu raznobarnega miru.

Ameriški turistični standard

Odločila sem se za postanek v Royal Palm Centru. 30 kilometrov od vhoda v zaščiteno divjino je naslednji center, ki za razliko od prvega ponuja pravo življenje. Parkirni prostor, sanitarije in majhna trgovina z literaturo, zemljevidi, repelenti ter razglednicami so ameriški turistični zakon, ki ne manjka nikjer. Royal Palm ima nekaj kilometrov poti, speljanih po mostovih, grajenih iz lesu podobnih plošč. Reciklirana plastika, ne les, je povedal eden izmed narovarstvenikov, ki se jim je vredno pridružit. Prirejena divjina me je v prvo zaudila. Po dvehurnem "sprehodu" pa je postalo jasno. Bilo bi veliko nevarneje, če ne bi umetne, mestoma dvignjene poti občasno vzpostavile varne razdalje od aligatorjev, ki jih je, milo rečeno, mrgolelo.

Pahayokee na severu je travnata divjina, ki sega do neskončnosti na horizontu. Velike količine stekajoče vode iz jezera Okeechobee napajajo življenje v vlažni sezoni. Živelj je dobro prilagojen na suho obdobje, brez dežja in obilnih porcij vode iz nekaj sto kvadratnih kilometrov velikega jezera. Navadno jezero je le trideset centimetrov globoka zaloga vode, ki oživlja sto

tine kilometrov zemlje ju`no pod seboj. V narodnem parku so tri organizirana {tori{-a. Prostora je za 400 {torov. Posebna dovoljenja za neorganizirano kampiranje v divjini so na voljo za 10\$ ob vhodu v narodni park. Spo{tovanje naravovarstvenih zahtev je nujno tako za tiste, ki bodo pre`iveli nekaj -asa na organiziranih povr{inah, kot za tiste, ki se bodo podali avanturi naproti. Galona pitne vode na osebo dnevno je zahteva {tevilka ena. Ve-ina ljudi, ki zaprosi za posebno dovoljenje, se odpravi na kajak turo vzdol` zahodne obale. Med rokavi in otoki z mangrove zapredenih go{-av, je -udovita stokilometrski pas`a. Pet do {tirinajst dni je potrebnih za veslanje -ez zarasle mo-vare in tropske mangrove iz Everglades City do Flaminga, naj-ju`nej{ega centra civilizacije v parku. V Flamingo centru kar nekaj agencij ponuja nekajurne ogleda z ladijske palube. Izleti v sicer nedostopna podro-ja so

zanimivi, pou-ni, a velikokrat pretirano dragi. Vodi-i so dobro oboro`eni z znanjem, -etudi prihajajo s Hrva{ke kot Dejan, ki sem ga sre-ala na pustolov{-ini, ko smo iskali morske krave v slepih, slanih zalivih, v Whitewater Bay.

Pot med aligatorji in cipresami

{e dve to-ki, vredni ogleda bi rada omenila. Big Cypress National Preserve meji na park na njegovem severnem robu. Izredno zanimiva pot Tamiami Trail vodi ob kanalih, polnih aligatorjev in ogromnih cipres, med nekaj indijanskimi zaselki. Nenavadna drevesa so pora{-ena z epifiti iz dru`ine Bromeliaceae, ki jim dajejo skrivnostni, paj-olnast obraz. V-asih so uporabljali cipresov les za izdelovanje -olnov in drugih potreb{-in, danes pa le {e nekaj primerkov datira v 700 letno zgodovino.

^ez Veliko podro-je cipres (ime za{-itenega podro-ja) sta speljani dve poti,

Tamiami Trail in Alligator Alley. Priporo-am prvo, z ve- mo`nostmi za postanke in individualna raziskovanja. Za razliko od Alligator Alley, ki je pla-ljiva avtocesta, je zastoj, manj prometna in prijaznej{a.

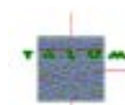
Zelene `elve in floridski panterji so za{-iteni, ljubki, a nevarni obiskovalci poti. Tudi na zapu{-enih sledeh pogreznjenih v tropski ni- je vredno biti nad vse pozoren voznik. To je njihov dom. Sama sem se trudila biti spo{tljiva obiskovalka. Uspelo mi je. Edina stvar, ki sem jo odnesla s seboj, so bili nepozabni spomini na sladko slano, divjo mo-varo Everglades.

Se nadaljuje

Bernarda B. Pulko

MOTOR JET

tehnounion avto

DELTA TEAM d.o.o.
HONDA

mobitel

SPORT Club d.o.o. LJUBLJANA

M&G ACCESSORIES, INC.

MESTNA OB{INA PTUJ

ARDI

HVALA ZA POZDRAVE!

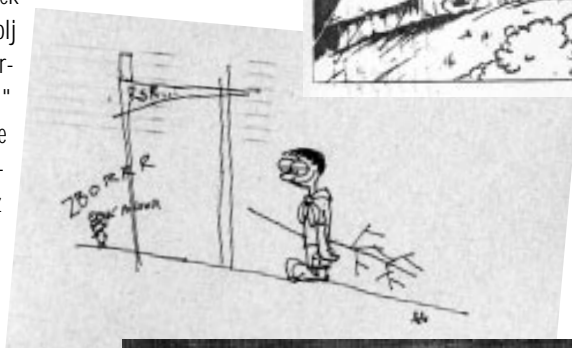
Kartice s pozdravi in sporo-ili se je pa kar nekaj nabralo. Kje vse ste bili! Taborili ste po doma-ih logih, nekaj pa vas je odšlo v daljni svet - tja do Amerike, [panije, ...Ste pa nekateri "za hece" . Kartice so na drobno popisane z imeni Nina, Boftjan, Andrej, Maja in {e in {e..., ni- pa, kdo ste, iz katerega rodu in kam so vas odnesle peruti. [e iz nejasnega po{tnega `iga se ne da razbrati, od kod so kartice pripotovale do Parmove. Pa vseeno hvala, da ste se spomnili na nas, bilo nam je toplo pri srcu. Drugi- pa napi{ite tudi, kar je tokrat manjkalo, velja?

Z bu{manskega tabora (nekje pri Metliki) so poslali pozdrave taborniki RLA, s tabora na Kolpi M^-ki Rodu dveh rek iz Medvod, ena Da{a iz ? " Radi vas imamo" , so napisali taborniki Ra{f{kega rodu, ki so taborili v Ribnem pri Bledu, taborniki pozdrav iz najbolje III. izmene Rodu skalnih taborov iz Dom`al pa so poslali s po{te v Slapu ob Idriji. Ta rod je izdal razglednico - taborniki ob ognju, katere izkupi-ek je namenjen obnovi Poso-ja. " Vsak dan smo bolj rjavi od sonca, imamo se lepo" , so sporo-ili taborniki RKJ in RAJ, iz Rodu kra{kkih viharnikov pa " prejmite tabornike pozdrave iz prelepe Kolpine dobrane, iz {irne savane" . Z dru`inskega taborjenja v Kalu Koritnica so se oglasili Sivi volkovi iz Ljubljane, " Kot vidite, kljub de`ju in vetru nadaljujemo tradicijo" , so napisali ljubljanski `rni mravi, tokrat so bili pri Klivniku. Da se kopajo v Kolpi, da so pridni in da se lepo imajo, so nam zaupali tudi taborniki rodov iz Ilirske Bistrice in Kopra, vro-e tabornike pozdrave pa so nam poslali taborniki RZ@. Po{tni `ig: Slap ob Idriji. Pa {e vznemirljiva vest: " Kolpa poplavlja {kofjelo{ke tabornike - SOS!" Nekje blizu `rnomlja so bili. Zagotovo so se hitro in dobro zna{li. Joj, koliko se vas je namakalo v Kolpi! Tile so kar v verzih povedali , kako se imajo: " Ker nam znoj v potokih lije, se zagorski tabornik v Kolpo skrrije. Tam ohladi si du{o in telo in se spomni na svojo organizacijo." Lepe in slane pozdrave smo dobili iz son-ne Izole, s taborjenja RKJ in RAJ: " Imamo se lepo in dnevi kar prehitro minevajo." Iz son-n hladnih Morav- je pri{el pozdrav tabornikov RZS , Boris Marko, Karmen in drugi so zadržili, da je najlep{e med velenjskimi taborniki. Poleg drugega so pripisali U^ITE SE OD NAS - RJZ. S taborjenja v Zabi-ah smo dobili pozdrave od tabornikov Rodu Sergeja Ma{ere iz Pirana, s taborjenja ob Nadi`i pa od cerkni{kkih tabornikov.

Pa {e pozdravi od bolj dale-! Eden je pri{el z Otoka mladosti na Hrva{kem, iz Islandije od Metke, iz Madrida od Andreja

in `rtomira. Vedri Prlek pa je napisal: " Vsi prejmite en lep pozdrav-ek in poljub-ek s popotovanja po Tur-iji." Strumen taborniki pozdrav s Korzike so poslali Luka, Andrej in Vanja, taborniki rodov RDR in RPE-J pa so se oglasili iz [vice:" Potujemo po [vici, opravljamo projekt Potni list za Evropo, obiskujemo skavtske centre in se imamo "fino", kar pa je tudi najbolj prav. Do sedaj nam gre vse kot po maslu in upamo, da bo tako tudi vna-prej" .

Pa {e dve kartici sta pri{li. Ena s pozdravi od stare{in in stare{inic MZT ob podpisu usta-

novne pogodbe, druga pa z dr`avnega mnogoboja iz [kofje Loke. Napisali so samo tole: " Sodniki, mamo vas radi."

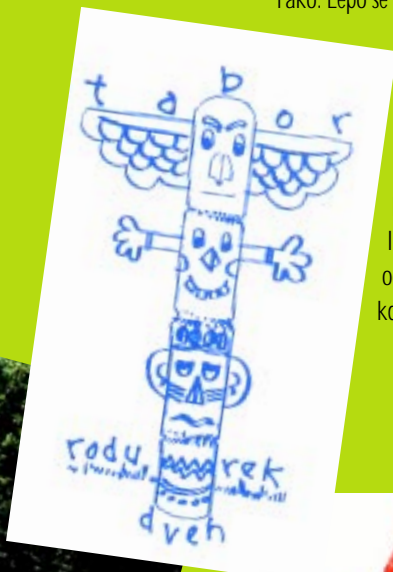
Tu so {e malo starej{i pozdravi in tudi taki brez datuma, iigi nejasni...

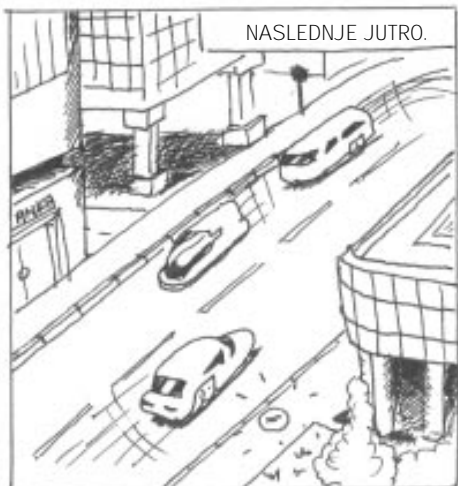
Eden je pripotoval s [kotske. " Kampiramo po skavtskih kampih, ki so v redu. Imamo se fajn, upam, da vi tudi. Pogy, hvala, ker si mi posodil knjiico, zelo nam je pri{la prav. Se vidimo!" Lahko povem le to, da so podpisani Kekec, Miha, Nina, Bo{tjan in drugi. Od kdaj so pozdravi z akcije rodov @IV-@AV se tudi ne ve, je pa " morje" podpisov. S pisave je razvidno, da so to em-ki. Ne ve se tudi, od kdaj je lep pozdrav od tabornikov [ale{ke zveze Velenje - tokrat iz Edinburgha. Majska kartica pa je iz akcije vod-vodu. Tudi tale je majska. Andreja, Jessy in Vida z zabavno - delovnega vikenda sporo-ajo, da se za bodo-e in{truktorje ni treba bati. V Ljubljani sta se sre-ala voda Beli orli in Strahci. Od tkrat je tudi sporo-ilo iz Luxemburga: Mi garamo cel dan in no-. Vse pod kontrolo. Wosm se ne da." Med drugimi so podpisani Tin-a, Andrej, Lrga..., Tin-a {e enkrat na kartici z Jablanca. [e malo starej{i je pozdrav iz Amerike, iz Arizone, ko

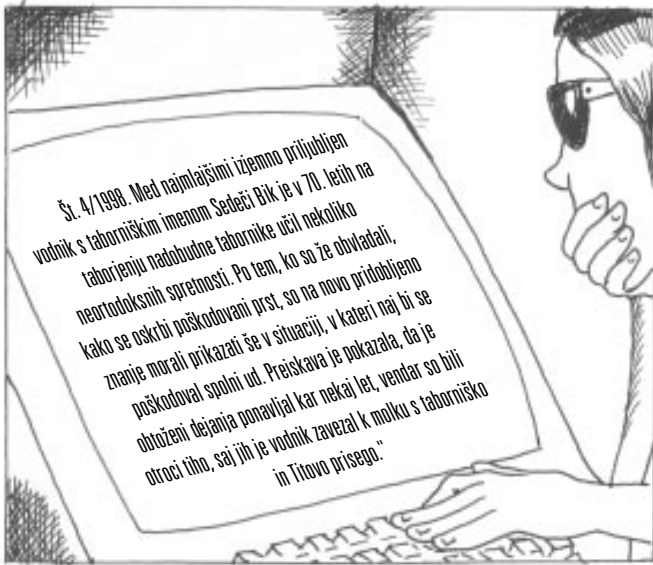
podpisani, med njimi Helena, Denis, Mojca? , poseben pozdrav namenjajo in{truktorjem. Tine in Tanja se ogla{ata iz Postojne, ko so taborniki IX.SNOUB iz Maribora imeli GG akcijo in si ogledovali lepote Krasa. In {e ena- ta pa je res zadnja - " ^lani kluba PP Hajer iz Rodu Polde Eberl Jamski skupaj z na{iimi prijatelji izvidja-i iz Omi{a po{iiljamo mokre in slane pozdrave vsem tabornikom." Med prvomajskimi prazniki so obnovili prijateljstvo in ni jim `al.

Tako. Lepo se imejte tudi doma, v novem taborni{kem letu. Hvala, hvala za son-ne, slane in druga-ne pozdrave. Zdaj -a-kamo na nove! Pa le napi{iite datum, od kod se ogla{ate in kdo ste!

Marta

NARAVA NEZNANA ZNANKA

BIČJE - OHRANJEN DRAGULJ NA ROBU

GROSUPLJA PUGY

NARAVNI REZERVAT OHRANJA PESTER ŽIVALSKI IN RASTLINSKI SVET

Neko- je bil potok Bi-je zna-ilen ni in- skali vodotok z vijugajo-o strugo, mrtvimi rokavi in mo-no zaraslimi bre inami. Struga ni bila izrazita, potok pa je redno poplavljal okoliške površine. Potem je lovek posegel v naravo za melioracijo in regulacijo potoka in ivljenjske razmere so se mo-no spremenile. Nekatere izmed najbolj ob-utljivih ivalskih in rastlinskih vrst so izginile. Seveda pa se je nespametnost lovekovih posegov v naravo e enkrat izkazala, saj zemljice ni bilo primerno za kmetijsko obdelavo obmo-je ob Bi-ju je namre- zadrževalnik visokih voda, ki prepre-uje poplavljanje okoliških naselij in drugih površin.

Na posameznih delih ob potoku Bi-je so e ohranjeni sledovi nekdanjih meandrov. Tudi rastlinstvo in ivalstvo je na obmo-ju rezervata zelo bogato. e ko spomladi skopni sneg, se pojavijo beli cvetovi travnikih penu, kasneje pa pri-nejo cveteti

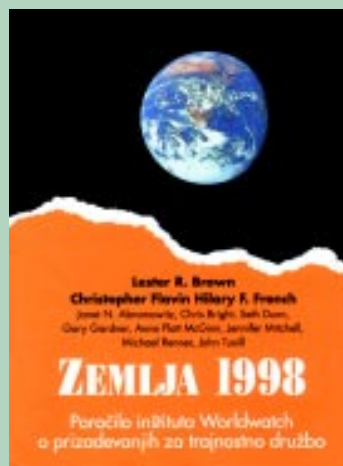
tudi razne vrste kukavic, munec, mo-virski svi in druge. Nekateri predeli so bogati tudi s trsticami in irokolistim rogozom. Med kupi eav plavajo na vodi listi plavajo-ega dristavca, ki jih po ivljajo cvetovi blatnika in ogro ene mo-virske grebenike. V rezervatu domujejo tudi ka-ji pastirji, razli-ne dvo ivke in poto-ni rak jelcevec, redka, vendar v-asih videna pa je tudi vidra. Najve-je bogastvo Bi-ja pa so ptice, saj je registriranih ve- kot 60 razli-nih vrst. To je lahko pravi raj za tabornike fotolovce.

Naravni rezervat Bičje je odprt za vse, ki na pragu mesta želijo поблиže spoznati ogroženo in izginjajočo naravo. Sprehodite se po peščeni poti na zahodnem robu rezervata, v notranjosti rezervata pa ne zapuščajte kolovozov, ne vznemirjajte živali in ne trgajte rastlin. Narava je najlepša, kadar je tam, kjer domuje.

Do naravnega rezervata Bičje pridemo z avtoceste Ljubljana - Novo Mesto. Pri motelu Grosuplje zavijemo proti centru.

V centru se peljemo ob železniški postaji in na koncu zavijemo desno po nadvozu proti Ponovi vasi. Že po cca 300 metrih na desni strani za mostom čez Bičje opazimo kolovoz, ki nas popelje v notranjost rezervata.

WORLDWATCH POROČA

IŽSEL JE ZBORNIK ZEMLJA 98

Pred nami je ešta slovenska in petnajsta svetovna izdaja zbornika poročil inštututa Worldwatch, ki si na podro-ju okoljevarstva prizadeva za trajnostno dru bo. Ali nam bo na svetu zmanjkalo hrane, ivalske in rastlinske vrste na pragu izumrtja, se bomo zadržili v lastnih smeteh, o je - kot bi kupovali ribe na trgu - in e bomo v prihodnosti svoja plju-a navadili na ogljik, so vpraanja, na katera skozi o-i znanstvenikov in raziskovalcev odgovarjajo strokovnjaki tega uglednega svetovnega inštututa.

“V zadnjih mesecih se je dimni oblak, ki je ve-ji kot ZDA, raziril po vsej jugovzhodni Aziji in zatemnil nebo. Zrak se je spremenil v strupeno zmes, v kateri se je dužilo vsaj 20 milijonov ljudi, ve- sto pa jih je umrlo. Prizadete dr ave so bile Brunej, Indonezija, Malezija, Papua Nova Gvineja, Filipini, Singapur, Tajska in Vietnam. Poari v jugovzhodni Aziji nas groze-e opominjajo na medsebojno povezanost najrazli-nej(ih) nevarnosti. Eden od razlogov za po are je bil El Niño, ki nas tudi opozarja, da smo vse bolj izpostavljeni podnebnim skrajnostim. e ne bomo zmanjali nae odvisnosti od fosilnih goriv in pospe(i)li uporabo novih energetskih virov, bo podnebjne vse bolj nepredvidljivo, posledice za ekosisteme na zemlji pa katastrofalne.”

Planinsko društvo Snežnik Ilirska Bistrica

izreka marljivim bistriškimi tabornikom iz

"Rodu snežniških ruševcev"

ob 45-letnici delovanja
iskrene čestitke in voščila.

Obenem se društvo toplo zahvaljuje vsem generacijam doma-ih tabornikov, ki so v teh letih povratno pomagali pri planinskih društvenih dejavnostih, pri graditvi Ko-e na Snežniku, Planinskega doma na Svičakih, markiranju planinskih poti, izvedbi številnih orientacijskih tekmovanj za Pokale Snežnika in še posebej pri učinkovitem ohranjanju narodolske ko-e.

NE PREZRITE

POJDI TE NA OLIMPIJSKE IGRE

Pa ne v Sydney. Na 10. orientacijsko-olimpijsko tekmovanje nas vabijo naši prijatelji, hrvaški skavti. Gre za pokal Uljanik - Memorial Dubravko Šaka, ki se ga je lani udeležila tudi strumna četica tabornikov iz Slovenije. To so bili člani ljubljanskega Zmajevega rodu in Rodu 2. grupe odredov iz Celja, zdaj pa organizatorji, člani Odreda izvidjačev pomorcev Uljanik iz Pulja, želijo, da bi se naši taborniki spet udeležili tega tekmovanja, ki bo od 9. do 11. oktobra 1998 v Mednarodnem pomorskem skavtskem centru na otoku Veruda in v okolici Pulja.

Organizatorji so v vabilu med drugim zapisali, da skavtsko gibanje predstavlja eno veliko družino, sodelovanje med skavti v različnih deželah pa pomaga tudi pri razvoju tega največjega mladinskega gibanja na svetu. Zelo bi jih veselilo, če se bodo vabilu spet odzvali slovenski taborniki, saj bi radi poleg zdrave tekmovalnosti spodbudili tudi medsebojno prijateljsko in sodelovanje, ki bo morda pripomoglo k novim skupnim akcijam v prihodnosti.

Tekmovanje je sicer razdeljeno v dve kategoriji - od 12 do 16 let za fante in punce ter posebej za starejše od 14 let. Malce zanimiva razdelitev kategorij, ni kaj. Pokal Uljanik zbere ponavadi okoli 30 ekip in s približno 200 udeleženci predstavlja največje tovrstno tekmovanje na Hrvaškem. Udeležence med drugim čakajo naslednje naloge: orientacijski pohod in iskanje KT, dnevnik poti, skica in prehod minskega polja, skica KT, kroki, prižigjanje ognja, signalizacija, prihod pod kotom, vozlanje, postavljanje šotora, različni testi, športne discipline, ...

Prijaviti se je treba do 27. septembra 1998, predvideni stroški pa so 80 kun (približno 2.200 SIT) na udeleženca. Prijavljenim ekipam bodo poslali natančne propozicije, dodatne informacije pa lahko dobite pri Vladimirju Jurkiču, Pino Budicin 31, 52100 Pulj, Hrvaška, telefon: 00385 52/212-282 ali 27-018. e-mail: tjurkic@hotmail.com.

PIL DELA ZA NAS

Septembra bo v priljubljeni mladinski reviji PIL, v prilogi Pilova knjižnica izšla tudi posebna priloga o taborništvu. Poleg osnovnih informacij o naši organizaciji bo objavljena tudi prijavnica za vstop v ZTS, zato opozarjamo enote, da lahko na posameznih območjih prihaja do navala. Pripravite se, kajti, saj veste - NNNSP (nič nas ne sme presenetiti).

ZTS IMA NOVE TELEFONSKE ŠTEVILKE

Žal vam moramo sporočiti, da boste na veleznano telefonsko številko 061/313-180 lahko odlej pošiljali le telefaxe, saj je ZTS stopila v korak s časom in na Parmovo 33 vpeljala linije ISDN. Odlej boste lahko kar neposredno govorili z Ivom, Franetom ali Pugyjem, saj ima vsak svojo številko. V primeru, da klicanega ni v pisarni, se bo oglasila tajnica, zdaj Polona, po rodniški poti Sova. Tako, zdaj pa k najpomembnejšim podatkom: centralo ZTS boste priklicali na številki 061/300-0820, Iva na 300-0821, Franeta na 300-0823 in Pugyja na 300-0824. "Halo, dober dan, ZTS, prosim ...?"

OPOMINI SO MED NAMI

Neredni plačniki naročnine na Tabor so pred kratkim dobili spominček, pardon, opominček, na katerem je navedeno, koliko ste nam dolžni. Opravičil kot so "saj se nisem naročil", "saj sem se že odjavil", "Tabor sploh ni dober", itd, ne bomo upoštevali. Štela bo le odebelitev Taborovega žiro računa. Nekaj vplačil je že prišlo, še več pa jih pričakujemo. Pohitite, kdor hitro da, dvakrat da!

JAM taborEE 9

Piše, fotografira in raziskuje Puggy

NA LASTNI KOŽI HRANA IN PIJAČA

^ilenska kuhinja je bogata predvsem zaradi dejstva, da geografska raznolikost ponuja obilo zelenjave in sadja, poleg tega pa je na voljo tudi mnogo morske hrane. Koruza, v ^ilu imenovana "choclo", je osnovna priloga nekaterih tipi-nih jedi, kot samostojna jed pa je najbolj zna-ilna koruzna pita "pastel de choclo". Seveda pa se v "celinski" prehrani pozna vpliv posameznih narodov, ki so se v preteklih stoletjih naseli-li v ^ilu ([panci, Nemci, Italijani, ...), zato je morska hrana najbolj pogosta na jedilniku turistov, ki bi `eleli poskusiti nekaj "druga-nega".

Zaradi geografske lege (morje vzdol` cele dr`ave) in dejstva, da se veliko ljudi pre`ivlja z ribolovom, je ponudba sve`ih rakov, {koljk in rib tudi v restavracijah po notranjosti dr`ave -isto obi-ajna stvar, pa {e cene so zaradi velike ponudbe in majhnih transportnih stro{kov nizke. Za prave gurmane, {e posebej tiste, ki radi jedo meso, pa bo na mizi pred njimi obti-al "curanto", tipi-na in ve- kot 1000 let stara -ilska jed, sestavljena iz morskih sade`ev in rib, svinjine, pi{-an-jega mesa, klobas in krompirja, pe-ena v kru{ni pe-i.

^ile ima tudi bogat izbor kakovostnih vinskih sort, saj je kar nekaj regij v okolici Santiaga vinorodnih, poleg tega pa tradicija vzgajanja trte sega `e v sredino 16 stoletja in je pove-zana s prihodom {panskih osvajalcev. Veliko -ilskih vinskih blagovnih znamk se pojavlja tudi na tr`i{i(-ih Francije, Italije in drugih dr`av z bogato kulturo pitja vina (Errazuriz, Cousino, Subercaseux...). Poleg vina pa iz grozdja izdelujejo tudi najbolj poznan -ilski aperitiv Pisco. Spada `e v vrsto `ganih pija-, saj z destilacijo vina, pridobljenega iz posebno sladkih grozdnih vrst dose`ejo tudi 75% stopnjo. Pisco je grenkega okusa, skupaj z limoninim sokom in sladkorjem v prahu, ki ga nanesimo na rob kozarca ter primerno ohlajenega, pa vam v lokalih servirajo kot Pisco sour.

Congrio trito con pure (ocvrta bela riba s pire krompirjem)

Machas a la parmesana (poljnjeni raki s parmezanom)

Pastel de jaiwas (školjke s sirovo oblogo)

OD ARIKE DO OGNJENE ZEMLJE

ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE

Lahko se nam zgodi, da v -asu bivanja v tujini zbolimo ali da se nam pripeti kak{na nesre-a, pri kateri je ogro`eno na{e zdravje. Zato je dobro, -e se za -as bivanja v tujini zavarujemo. Obstajata dva sistema zavarovanja in sicer zavarovanje z naknadnim povra-ilom stro{kov pri nas v Sloveniji in pa mre`a zdravnikov v dr`avi, ki v okviru zavarovanja pomaga brez pla-evanja stro{kov. Ker pa je v primeru nezgode pomembna hitra pomo-, je prvi primer bolj{i in tudi u-inkovitej{i, kljub temu, da pri sebi vedno potrebujemo nekaj gotovine.

Sicer pa bo v -asu jamboreeja za zdravje udele`encev poskrbljeno 24 ur. Poleg glavne bolnice bo na terenu {e 6 postaj prve pomo-i in 60 ekip z osnovnim znanjem in opremo za nudenje pomo-i na terenu. Za posebne primere bodo na voljo re{evalna vozila in helikopter. Vsakemu obolelemu ali po{kodovanemu udele`encu bo nudena oskrba glede na njegov zdravstveni karton (podatki v ra-unalni{ki mre`i Online). Organizator zagotavlja ustrezne sanitarne pogoje in sistem prehranjevanja po normah ISO 9002.

“KAJ DOGAJALA?”

DR`AVE UDELE`ENKE JAMBOREEJA

Do jamboreeja ostaja le {e dobre tri mesece in v tem -asu se je prijavila `e ve-ina odprav dr`av udele`enk, ki bodo sodelovale na tem sre-anju.

DR`AVA	SKAVTSKA ORGANIZACIJA	VSI
Al`irija	Scouts Musulmans Algériens	2
Avstralija	Scout Association of Australia	120
Ciper	Cyprus Scout Association	60
^e{ka republika	Junák - Svaz Skautu a Skautek	30
Dominikanska republika	Asociación de Scouts Dominicanos	10
Egipt	Egyptian Scout Federation	10
El Salvador	Asociación de Scouts de El Salvador	44
Finska	The Guides and Scouts of Finland	281
Francija	Les Scouts de France	802
Gvatemala	Asociación de Scouts de Guatemala	97
Hrva{ka	Savez izvidja-a Hrvatske	55
Islandija	Snorrabraut 60	19
Italija	Federazione Italiana dello	863

Japonska	Scoutismo (FIS)	
Jemen	Boy Scouts of Nippon	231
Jordanija	Yemen Scout Association	2
	The Jordanian Association for Boy Scouts and Girl Guides	10
Kanada	Scouts Canada	243
Kolumbija	Asociación de Scouts de Colombia	619
Kostarika	Asociación de Guías y Scouts de Costa Rica	126
Koreja	Boy Scouts of Korea	45
Libanon	Federation du scoutisme Libanais	10
Liechtenstein	Pfadfinder und Pfadfinderinnen Lichtensteins	78
Luksemburg	Luxembourg Boy Scouts Association (LBSA)	49
Mad`arska	Hungarian Scout Association	49
Malezija	Persekutuan Pengakap Malaysia	1
Malta	The Scout Association	40
Mavritanija	Association des Scouts et Guides de Mauritanie	2
Maroko	Federation Nationale du Scoutisme Marocain	10
Nem-ija	Verband Christlicher Pfadfinderinnen (VCP)	417
Nova Zelandija	Scouting New Zealand	11
Norve{ka	Norwegian Guide and Scout Association	174
Palestina	Palestinian Scout Association	10
Paragvaj	Asociación de Scouts del Paraguay	2
Peru	Asociación de Scouts del Perú	150
Panama	Asociación Nacional de Scouts de Panama	49
Romunija	Cercetasii Romaniei	11
Savdska Arabija	Saudi Arabia Boy Scouts Association	9
Slovenija	Zveza tabornikov Slovenije	281
Sierra Leone	Sierra Leone Scouts Association	10
Sudan	Sudan Boy Scouts Association	2
[vica	Mouvement Scout de Suisse	887
Tajska	Natinal Scout Organisation of Thailand	40
Tunizija	Les Scouts Tunisiens	17
Urugvaj	Movimiento Scout del Uruguay	317
Zdru`eni arabski emirati	Emirates Scout Association	10
ZDA	Boy Scouts of America	1377
ZR Jugoslavija	Savez izvidja-a Jugoslavije	62
SKUPAJ		7744

V tem času so informacije o razporedu del in nalog na jamboreeju prejeli tudi člani mednarodnega osebja iz Slovenije. V programskem delu bo tako sodelovalo 31 članov osebja, na področju podpore 50 in v administraciji 12 članov osebja. V servisu bo eden izmed naših članov opravljal mizarška dela, drugi bo vrtnar in tretji na razpolago za različna opravila. Najbolj razburljivo pa bo izvoljenje na jamboreeju za tričlansko odpravo, ki bodo na razpolago za kakršnokoli zamenjavo v služaju bolezni ali poškodbe kakršnih članov osebja. Poenoli bodo lahko karkoli.

PRIDRUŽIMO SE

GRADIMO MIR SKUPAJ

Vabimo vas, da za nekaj časa odložite vsakdanje delo, prebudite svojo umetniško dušo in na najbolj kreativen način izrazite svoja občutja na temo mir. To lahko ponete tudi na vodovem srečanju, izletu ali kar doma v svoji sobi. Svoje izdelke nam pošljite ali prinesite na sedež ZTS do 22. septembra. Ta dan je po UNESCO-vem koledarju tudi Dan miru na svetu. Najboljše izdelke bomo uporabili za predstavitev odprave na jamboreeju ali kot motive za taborniški koledar.

Gradimo mir skupaj pa je tudi moto, s katerim smo k sodelovanju povabili tudi donatorje in sponzorje, ki so ali pa še bodo prispevali k naši odpravi na jamboree.

In zakaj naj bi skupaj postali graditelji in ambasadorji miru; tistega notranjega, duševnega, medlovečnega ali svetovnega?

Jamboree ostaja zvest izvorni ideji; sprememba je samo v številu mladih, ki je iz stotin preraslo v tisoče, številu držav iz katerih prihajajo pa praktično pokriva cel svet. Prav zares velja trditev, da je jamboree, po številu udeleženk, takoj za olimpijskimi igrami. Vendar se na jamboreeju ne zbirajo samo najmonejši in nepremagljivi, ampak tisti, ki verjamejo v morebitne svetovne skavtske bratrovčine.

Svetovni skavtski jamboreeji simbolizirajo več kot samo druženje skavtov. Bolj in bolj simbolizirajo upanje v prihodnost, željo po medsebojnem razumevanju, prijateljstvu in miru na svetu. In ta simbolika bo skavte navdajala z "duhom jamboreeja" še dolgo po tem, ko bo pospravljen zadnji tabor.

PRIDRUŽITE SE NAM!

Za informacije pokličite ZTS ali najbližji taboriški rod.

VIDIMO SE NASLEDNJE LETO V ŠVICI

V švicarskem kantonu Zug v centralni Švici bodo naslednje leto organizirali srečanje skavtov starih od 13 do 16 let. Ker želijo med tisočdeleženci, kolikor jih na srečanju prikažejo, zbrati skupine iz različnih držav, vabijo, da se jim pridružejo tudi skavti iz Slovenije. Tabor bo potekal v francoskem delu Švice, in sicer od 19. do 30. julija prihodnje leto. Pred začetkom bo za vse udeležence iz tujine organizirano nekajdnevno bivanje pri domačih skavtih. Ostale informacije so na voljo pri organizatorju.

Ker želijo tabor organizirati čim boljše, vabijo, da se zainteresirani predhodno najavijo čim prej v začetku novembra. Tistim udeležencem, ki nimajo finančnih možnosti za udeležbo, so v celoti stroški in medsebojnega spoznavanja pripravljene pomagati. Dodatne informacije so na voljo v pisarni ZTS.

TECHUANA 2001 - TABOR BREZ MEJA

V okviru tega ustaljenega in uveljavljenega sodelovanja med Nemčijo, Avstrijo, Slovenijo in Italijo pod imenom Alpe Adria je nastala ideja o skupni organizaciji mednarodnega tabora. Pod naslovom "širivo sosedstvo" naj bi se od 3. do 12. avgusta 2001 zbralo okoli dva tisoč mladih, razdeljenih v dva tabora: Alpe, ki bo vključeval udeležence stare od 11 do 13 let, in Adria, v katerem bodo udeleženci stari od 13 do 16 let. Organiziranost v taborih bo podobna kot na jamboreju (vod s 7-10 vodji, eta, sestavljena iz 3-4 vodov, ...). V projektu naj bi sodelovale štiri partnerske organizacije, in sicer:

- CNGEI (italijanski laični skavti)
- DPSG (nemško skavtsko združenje svetega Gregorja)
- PPO (avstrijske skavtinje in skavti koroške regije)
- ZTS (Zveza tabornikov Slovenije)

Skavtski center Techuana, na katerem bo tabor organiziran, je oddaljen le nekaj kilometrov od mejnega prehoda Korensko sedlo pri Baškem jezeru. Skavtski center je tudi na seznamu evropskih skavtskih centrov (glej knjigo Kam v Evropi), v njem pa lahko taborite od 1. maja do 30. septembra.

Organizator je tudi imenoval koordinacijski odbor, v katerem je po eden predstavnik iz vsake partnerske organizacije (pri nas na čelnik za mednarodno dejavnost ZTS Andrej Tavčar). Koordinacijski odbor naj bi imel naslednje srečanje v sredini novembra v Gozdni čoli v Bohinju.

O pripravah na srečanje vas bomo na mednarodnih straneh v prihodnje še obveščali.

Z ZNANJEM DO PRAVEGA ODGOVORA

Pri vsakem vprašanju navajamo tri odgovore. Prvo s pravilnim odgovorom vpišite v polje s številko, ki je pred vprašanjem. Ob pravilni rešitvi boste dobili ime tabornike akcije s področja vzgoje in izobraževanja.

1. Instruktorja druge stopnje na kratko poimenujemo s kratico: **H** - IDS, **S** - ALT, **K** - SOPRAN.

2. Svinjak je: **O** - ljubkovalno ime za taborniko sobo, **I** - prostor, v katerem prebivajo domačevalci, **E** - gora nad Kalom-Koritnico.

3. Katera trditev je pravilna: **M** - So-a je zelo primerna za kajakaštvo in rafting, **N** - So-a je zaradi ustrezne temperature zelo primerna za plavanje in ofotanje, **O** - So-o je zaradi njene lepote opevala France Prešeren.

4. Kateri reviji bosta leta 1999 vključeni v taborniko-larinarino? **P** - Tabor in Taborniki vestnik, **I** - Medo in Gozdovnik, **J** - Skavti in Tabor.

5. Kaj povzroča enakomerno menjavanje dneva in noči? **N** - vrtenje Zemlje okoli lastne osi, **L** - vrtenje Zemlje okoli Sonca, **T** - vrtenje Zemlje zaradi precesije njene osi.

6. Katera trditev je napačna? **A** - Sonce gre skozi dvanajst zodiakovih ozvezdij, **M** - trinajsti nebesni znak se imenuje Kameleot, **R** - Severnica je edina zvezda na nebu, ki zaradi vrte-

nja Zemlje navidezno skoraj ni - ne kroži.

7. Rakov jarak je hrvaški skavtski center: **D** - v okolici Zagreba, **G** - v Istri, **R** - v Gorskem Kotarju.

8. Kako se imenuje novo rodovo glasilo, ki je začelo svojo pot v Cerknem v Rodu aragonskih kraljev? **F** - Aroganca, **Z** - Ježek, **C** - Slivnica - aravnica.

9. Kanadski skavti bodo decembra 1999 organizirali: **S** - zimski jamboree, **B** - 21. svetovni skavtski jamboree, **J** - jamboree on the air.

10. Denar, ki ga bomo dobili s prodajo Velike na Veliki planini, bo namenjen: **A** - izdaji treh prilog Medota in treh prilog Gozdovnika k reviji Tabor, **T** - izgradnji tabornikega doma v Ljubljani, **E** - odpravi posledic potresa v Posoju.

11. 2. zlet popotnikov in popotnic bo leta: **S** - 1999, **J** - 2001, **A** - 2004.

1	2	3	4	5	6	7
8	6	1	10	6	7	2
11	4	5	2	8	10	9

REŠITEV IZ ŠTEVILKE 7-8/98: KOMPLET ZA PRVO POMOČ

Tisti manj poučeni taborniki so v prvih dneh septembra prav gotovo pomislili, da jih njihova Zveza na Parmovi 33 ne mara več, saj se je na doslej znani številki 313-180 vztrajno oglašal telefaks. Bolj poučeni so vedeli, da ZTS uvaja novo telefonsko linijo ISDN, zaradi česar se je seveda spremenila tudi številka. Odslej bodo vsi člani strokovne službe dosegljivi na direktnih številkah, kar ima svoje dobre in slabe strani. Dobre za tiste, ki bodo klicali na ZTS, slabe pa za naše vrle uslužbence, ki jih zaradi preobilice dela ravno takrat "ne bo" v pisarni. To, da jih ne bo, vam bo seveda povedala tajnica, ko se bo k njej preusmeril dohodni klic.

Paziti boste morali tudi, da vas ne bodo dali na "rno listo" in ko boste klicali z osvojenega telefona, sploh ne bodo dvignili slušalke. Če morda ne veste, vam sistem ISDN na ekran-ku izpiše telefonsko številko, s katere

kličete. Recimo, da boste hoteli odpovedati naročnino na Tabor. To vam, govorimo seveda hipotetično, nekajkrat ne bo uspelo, tako da si bodo zapomnili vašo številko. Ko boste klicali naslednjič, boste presenečeno ugotovili, da ne odgovarjajo na vaše klice. Pazite, da ne boste na ZTS tudi prepogosto pisali, saj bo vaš rokopis zadosten razlog za prebrtan naslov in poštinišig "Neznan naslovnik".

Pa naj če kdo reče, da je moderna tehnologija v službi loveka!

Vaš stric Volk

Rešitve so: _____

Reševalec: _____

WAGRADNI KUPON ŠTEVILKA 9

ZADRUGA

DRUGA

Induplat

NAGRADNA KRIŽANKA

NAGRAJENCI IN NAGRADNI RAZPIS ŠTEVILKA 9

Pravilno izpolnjen kupon (št. 5-6 je poslalo 21 bralcev TABORA, pravilne rešitve so NAPEV, POT, TRIGLAV, OSEM in SANI, t`reb pa je izbral naslednje: knji`no nagrado (podarja zalo`ba DZS) je prejela **Andreja Hribernik** iz `rnu-. Baseball `epice (podarja FLO&BOY, d. o. o.) so dobili **Pia Ber-i-** iz Dobrunj, **Ale{ Simon-i-** iz Ljubljane in **Urban Purkat** iz [marja-Sap. Tri DROGINE majice so prejeli **Janez Jenko** iz [entvida, **Andrej Barle** iz Velenja in **Albert `mak** iz Sp. Dupleka. Podjetje JAZON, d. o. o. je obdarilo **Tanjo Franko** iz Stra`e, na ajdove omlete v gostilno LIEBER pa bo [la **Mojca Majerle** iz Limbu{a.

Re{evalcem s pravilnimi odgovori bomo z `rebanjem razdelili naslednje nagrade: knji`no nagrado DZS, tri baseball `epice (podarja FLO&BOY, d. o. o.), tri majice DROGE PORTORO®, nagrado podjetja JAZON, d. o. o in povabilo gostilne LIEBER na ajdove omlete za dve osebi. Nagradne kupone po{lajte **najkasneje do 15. oktobra 1998** na naslov: Revija TABOR, Parmova 33, 1000 Ljubljana. Obvezno na dopisnici.

FLO & BOY
CAPS

